

2012-2013

BEMEFA JAARVERSLAG APFACA RAPPORT ANNUEL

Bemeefa vzw
Gasthuisstraat 31 Rue de l'Hôpital
Brussel 1000 Bruxelles
T: +32(0)2 512 09 55 - F: +32(0)2 514 03 51
info@bemeefa.be – www.bemeefa.be

Inhoud

1	BEMEFA: Wat? - Hoe? - Wie?	6
1.1	Leden en steunende leden	6
1.2	BEMEFA-werkgroepen.....	6
1.3	Een federatie in het belang van haar leden	6
1.4	Het BEMEFA-team	7
2	BEMEFA, een waaier aan activiteiten.....	8
2.1	Voedselveiligheid.....	8
2.1.1	OVOCOM vzw, GMP, AutoControleSysteem.....	8
2.1.2	BEMEFA sectoraal bemonsteringsplan.....	9
2.1.3	Gevarenanalyse diervoeders	15
2.1.4	Individuele analyses	16
2.1.5	Uitwisselbaarheid internationaal	16
2.1.6	Contaminaties en het RASFF systeem	17
2.1.7	Gemedicineerde voeders	18
2.1.8	Salmonellafonds	22
2.2	Milieu.....	23
2.2.1	Stofexplosie	23
2.2.2	Laag-nutriëntenconvenant	23
2.2.3	Mestproblematiek	24
2.2.4	Sectoraal preventieplan verpakkingen.....	25
2.2.5	Energie.....	25
2.2.6	Geur	26
2.3	Duurzaamheid	28
2.3.1	Maatschappelijk Verantwoorde DiervoederStromen – MVDS	28
2.3.2	Charter Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen	32
2.3.3	Eco-efficiëntie	33
2.3.4	Valorisatie bijproducten	34
2.3.5	Vlees van hier? Met plezier!.....	34
2.3.6	Ronde Tafel Landbouw en Klimaat.....	35
2.3.7	Doelgroepenprogramma Vlaamse Voedingsnijverheid	35
2.3.8	Haalbaarheidsstudie CO ₂ -, water- en afvalneutrale voedingssector tegen 2030	36
2.3.9	Gevaarlijke Preparaten	36
2.4	Arbeidsveiligheid	37

2.5	Kwaliteit.....	38
2.5.1	Het BEMEFA lastenboek ‘Plantaardig’.....	38
2.5.2	Lastenboeken derden.....	38
2.6	Innovatie, Techniek & Onderzoek.....	40
2.6.1	FijnDoseerSysteem (FDS).....	40
2.6.2	Elektronisch Voorschrift	40
2.6.3	Feed Design Lab.....	41
2.6.4	Projecten	42
2.7	Communicatie	44
2.7.1	www.bemefa.be	44
2.7.2	Publicaties	44
2.7.3	Crisiscommunicatie	46
2.7.4	Vergaderingen	47
2.7.5	Opleidingen	48
2.7.6	Evenementen en bezoeken.....	48
2.7.7	Ketenoverleg	49
2.8	Overkoepelend	51
2.8.1	Export	51
2.8.2	Verzekeringen.....	51
2.8.3	Wetgeving.....	51
2.9	BEMEFA actief in.....	53
2.9.1	BEMEFA werkgroepen.....	53
2.9.2	Werkgroepen extern	53
2.9.3	Raden.....	53
2.9.4	Andere samenwerkingsvormen	53

Inleiding

Zoals elk jaar verzorgt de voorzitter het inleidend woord voor het jaarverslag. Dit jaarverslag zou een getrouwe weergave moeten zijn van de activiteiten van het voorbije jaar. We kunnen 2012 best bestempelen als een uiterst zwaar jaar. Dit jaar kwamen heel wat nieuwe activiteiten zich enten op de bestaande activiteiten: het ketenoverleg (met verschillende werkgroepen), AMCRA dat op kruissnelheid kwam (eveneens met zijn verschillende werkgroepen en zeker vermeldenswaardig de voorbereiding van het convenant ZnO), het convenant gemedicineerde voeders, een bemonsteringsplan voor de export & voor petfood & voor gemedicineerde voeders, en *last but not least* een aantal contaminaties (pirimiphos in sojabonen, aflatoxine in mais) die toch weer de nodige energie vereisten om de betrokken leden bij te staan.

Als we daarbovenop mogen vermelden dat het dossier stofexplosie eveneens explodeerde op het vlak van opleidingen & bijstand aan de leden om het dossier voor te bereiden en te helpen verdedigen op het niveau van LNE.

Als we in het dossier export mogen stellen dat de importerende landen het bijzonder lastig maakten voor onze exporteurs, waardoor veel overtuiging noodzakelijk was om het FAVV constructief mee te helpen denken.

Ook het bemonsteringsplan eiste de nodige aandacht op voor verdere automatisering. Laat ons niet vergeten dat dit bemonsteringsplan stilaan het paradepaardje wordt van onze dienstverlening. En als toemaatje hebben bedrijven uit de voedingsindustrie eveneens ons bemonsteringsplan vervoegd!

Op Europees vlak wordt aan België meer en meer gevraagd om de "*lead*" te nemen in dossiers zoals voedselveiligheid, duurzaamheid, wetgeving... België wil dan ook duidelijke signalen geven dat het menens is met de voedselveiligheidsmaatregelen en dat iedereen in de keten dezelfde "*sérieux*" aan de dag moet leggen om ons doel te bereiken. De Gedelegeerd Bestuurder van het FAVV roemde de mengvoedersector als de meest proactieve schakel in de voedselketen: *cela se mérite!*

Intussen werd het fijndoseersysteem mee begeleid naar de derde generatie, kon BEMEFA een dossier indienen als dienstverlener voor het Elektronisch Voorschrift, werd op de *know how* en ervaring van BEMEFA beroep gedaan om de kwaliteitssystemen (zoals Belpork en Belbeef) mee te helpen herstructureren, en hield BEMEFA een salmonellafonds voor de braadkippen boven de doopvont.

Al deze realisaties konden tot een goed einde gebracht worden door de ongebreidelde inzet van zeer gemotiveerde medewerkers, die bovendien twee medewerksters in zwangerschapsverlof opvingen en een nieuwe medewerkster mee hielpen opleiden (ter vervanging van een medewerkster die besliste dichter bij huis actief te blijven).

Dan verdient dit jaar toch een speciale vermelding! Met fierheid mogen we terugblikken op dit voorbije jaar. We steken met zeer veel genoeg een hart onder de riem van de hele ploeg. Het is een waar genoeg dit team te mogen coachen.

Luc Seuryncx, Voorzitter 2012

Yvan Dejaegher, Directeur-generaal

1 BEMEFA: Wat? - Hoe? - Wie?

1.1 Leden en steunende leden

De beroepsvereniging verenigt sinds 1944 meng- en kernvoederfabrikanten. In 2012 telde BEMEFA 169 **leden**, verantwoordelijk voor 98% van de nationale productie. Zowel het Dagelijks Bestuur als de Raad van Bestuur is samengesteld uit vertegenwoordigers van de leden. Meer informatie vindt u, samen met de samenstelling van ons bestuur terug onder [Over BEMEFA > Organisatiestructuur](#). BEMEFA dankt haar leden voor het vertrouwen en hoopt op hetzelfde elan te kunnen verdergaan in de komende jaren.

BEMEFA telt naast volwaardige leden ook **steunende leden**: dit zijn bedrijven die zeer nauw met de mengvoedersector verbonden zijn, maar die geen mengvoeder- noch kernvoederactiviteiten uitoefenen.

Geïnteresseerden in het (steunend) lidmaatschap kunnen voor meer informatie op onze website - Leden(administratie) en [Aanvraag lidmaatschap](#) - terecht of kunnen ons uiteraard altijd contacteren via info@bemefa.be.

1.2 BEMEFA-werkgroepen

Ervaring uit de praktijk is onontbeerlijk voor het uitwerken van goed onderbouwde en werkbare dossiers. BEMEFA verenigt daarom specialisten ter zake, medewerkers van de leden, in werkgroepen (WG). In 2012 werden ondermeer volgende werkgroepen regelmatig geconsulteerd: WG Braadkippen, WG Carbon FootPrint, WG HACCP, WG Stofexplosie, WG FijnDoseerSysteem, WG Elektronsich Voorschrift, WG Export, WG Gemedicineerde voeders, WG Versleping en residuen, WG Inkoop, WG Milieu,... BEMEFA dankt de leden van deze werkgroepen voor hun inzet! Met hun inzet wordt onze bijdrage veel waardevoller!

Een gedetailleerd overzicht van onze werkgroepen is beschikbaar onder [Over BEMEFA > Werkgroepen](#).

1.3 Een federatie in het belang van haar leden

Belangenvertegenwoordiging vat in één woord samen waar de federatie voor staat. BEMEFA verdedigt de belangen van haar leden, meng- en kernvoederfabrikanten in verschillende domeinen. De federatie fungeert eveneens als spreekbuis van de sector naar de buitenwereld toe: politiek, pers, publieke opinie,... zowel op regionaal, nationaal, Europees als wereldvlak. Bovendien vertegenwoordigt BEMEFA de sector in tal van werkgroepen, task forces, overlegorganen,... Meer weten? Kijk dan snel op [Over BEMEFA > BEMEFA in andere organen](#).

1.4 Het BEMEFA-team

Negen enthousiaste medewerkers bevolken het secretariaat van BEMEFA. Vier administratieve medewerksters (Els De Vos, Eline Overvoorde, Sylvie Verboeckhoven en Marleen Vranckx) en vier (technisch) wetenschappelijke medewerk(st)ers (Andrea Cools, Erik Hoeven, Karen Kerckhofs en Liesbeth Verheyen), onder leiding van directeur-generaal Yvan Dejaegher, staan dagelijks voor de leden klaar. Wilt u weten bij wie u over welk onderwerp terecht kan? Neem dan zeker een kijkje op [Contact > Wie is wie?](#).

2 BEMEFA, een waaier aan activiteiten

2.1 Voedselveiligheid

2.1.1 OVOCOM vzw, GMP, AutoControleSysteem

2.1.1.1 OVOCOM vzw

In 2001 werd OVOCOM vzw, met de stuwende kracht van BEMEFA, opgericht. OVOCOM vzw is het voedselveiligheidsplatform en betreft daarbij alle verticale schakels van de diervoederketen. Het hoofddoel is bij te dragen tot de productie van veilige diervoeders. BEMEFA bekleedt het ondervoorzitterschap en is dus nauw betrokken bij de activiteiten van OVOCOM. OVOCOM is eigenaar/beheerder van het GMP-kwaliteitscertificatieschema voor diervoeders. Bovendien publiceerde OVOCOM in 2005 de eerste versie van de Autocontrolegids Diervoeders (G001) waarvan zij beheerder is. Neem zeker ook eens een kijkje op www.ovocom.be. De website is drietalig (Nederlands, Frans, Engels), wat de internationale werking van OVOCOM nog eens extra in de verf zet.

Alle GMP-deelnemers worden door middel van nieuwsbrieven steeds op de hoogte gehouden van de activiteiten van OVOCOM en van alle bijzonderheden die van belang zijn voor de verschillende sectoren. De nieuwsbrieven blijven ook beschikbaar op de website. De website van OVOCOM bevat nog meer nuttige informatie voor de mengvoederfabrikanten, zoals bijvoorbeeld het jaarlijkse opleidingsprogramma. Dit bestaat enerzijds uit specifieke thema- opleidingen (over onderwerpen zoals dioxinemonitoring, analyse van de RASFF (*Rapid Alert System for Food and Feed*) berichten, import- export, ...) en anderzijds uit algemene opleidingen (met betrekking tot de GMP in het algemeen of met betrekking tot de wetgeving van toepassing op de sector). Deze laatste opleidingen zijn een aanrader voor beginnende interne auditoren of kwaliteitsverantwoordelijken binnen een bedrijf. De website www.ovocom.be bevat eveneens bepaalde themapagina's die informatie verschaffen over specifieke onderwerpen zoals transport of aankoop bij de primaire producent. In 2012 werd ook een specifieke webpagina m.b.t. wetgeving toegevoegd. Wekelijks wordt aan deze pagina de relevante wetgeving die de voorbije week werd gepubliceerd, toegevoegd. Vereenvoudiging en automatisering van administratie blijven nog steeds een belangrijk aandachtspunt bij OVOCOM. Zo wordt onder meer gewerkt aan de ontwikkeling van meer interactieve tools die zowel voor bedrijven als certificatie-instellingen een hulp kunnen zijn.

2.1.1.2 GMP Diervoeders – Autocontrolegids Diervoeders

Bedrijven die GMP-gecertificeerd zijn, zijn eveneens in orde voor de vereisten voor de Autocontrolegids Diervoeders. De Gids bevat alle wettelijke vereisten waaraan bedrijven moeten voldoen. De GMP bevat daarenboven nog een aantal bovenwettelijke verplichtingen, die essentieel worden geacht voor de productie van veilige diervoeders. Het FAVV heeft geen bevoegdheid met betrekking tot de bovenwettelijke verplichtingen die werden opgenomen in de GMP standaard. Daarom wordt de Autocontrolegids door het FAVV ook als een afzonderlijke entiteit behandeld. Echter, om het voor de bedrijven zo eenvoudig mogelijk te houden, heeft OVOCOM ervoor geopteerd de Gids volledig te verweven in de GMP. De certificatie-instellingen kunnen op deze manier ook gemakkelijk gecombineerde audits uitvoeren. Bedrijven aan wie een positieve autocontrolestatus wordt toegekend door het FAVV, krijgen een korting van 75% op de heffing aan

het FAVV. Dit geldt dus voor alle Belgische gecertificeerde GMP-bedrijven, maar eveneens voor bedrijven die zich enkel voor de Gids laten valideren. In 2012 werd versie 2 van de Autocontrolegids Diervoeders goedgekeurd. Intussen werden bepaalde hoofdstukken reeds opnieuw gewijzigd en ter goedkeuring ingediend bij het FAVV. De wetgeving evolueert immers continu.

2.1.1.3 Certificatie-instellingen

De correcte toepassing van de GMP-Regeling door bedrijven, wordt gecontroleerd door onafhankelijke derden, namelijk door geaccrediteerde certificatie-instellingen (OCI). In 2012 werden 5 door OVOCOM erkende certificatie-instellingen door de Raad van Bestuur van OVOCOM gesanctioneerd met een waarschuwing. Dit nadat inbreuken werden vastgesteld tegen de regels die de certificatie-instellingen dienen te respecteren om erkend te worden – en te blijven – door OVOCOM.

2.1.2 BEMEFA sectoraal bemonsteringsplan

2.1.2.1 De theorie

Het sectoraal bemonsteringsplan, dat in 2003 ingang vond, blijft het paradepaardje van de Belgische mengvoedersector. Met een plan op sectoraal niveau wordt getracht de voedselveiligheid zo veel als mogelijk te waarborgen. In 2003 werd gestart met de monitoring van grondstoffen en mengvoeders. Bemonstering van voormengsels en additieven volgde later. Het plan omvat drie niveaus: 1) monsters genomen bij de producenten van voormengsels (niveau 1); 2) monsters bij de inname van grondstoffen bij de meng- of kernvoederfabrikant – dus vóór het mengproces (niveau 2); 3) monsters van de mengvoeders – dus na het mengproces (niveau 3). Ieder niveau wordt jaarlijks uitgewerkt volgens zijn eigen statistische onderbouw (detectielimiet en betrouwbaarheid).

Deelname aan het plan is verplicht voor leden. Er nemen echter ook niet-leden deel. Niet enkel Belgische, maar ook Nederlandse, Franse en Luxemburgse bedrijven participeren. Bij aanvang van het plan 2013 telden we 266 deelnemers (productie-eenheden). Ook de leden van APIM, de beroepsvereniging van de margarinenijverheid, nemen sinds 2013 deel aan het bemonsteringsplan.

De collectieve aanpak werd sinds de opstart van het plan meerdere keren uitgebreid. In 2008 werd gestart met een plan ter detectie van de aanwezigheid van residuen van coccidiostatica in voeders voor niet-doeldieren ([verder](#) in dit jaarverslag meer info hieromtrent). Een bemonsteringsplan ten behoeve van de export naar derde landen vond zijn ingang in 2012. Momenteel is een plan voor export naar volgende landen uitgewerkt: Douane-Unie (landbouwhuisdieren en droge petfood) en Macedonië. Tien productievestigingen nemen deel. In 2011 werd voor de eerste keer een bemonsteringsplan petfood uitgewerkt, waaraan twee vestigingen deelnemen. Beide plannen komen verder uitgebreid aan bod. Naar aanleiding van het convenant gemedicineerde voeders, dat BEMEFA met het FAVV ondertekende begin 2013 (waarover verder meer), ontwikkelde BEMEFA een nieuw luik aan het bemonsteringsplan, ter detectie van residuen van gemedicineerde voormengsels in blanco varkensvoerders. Hier wordt later op terug gekomen.

2.1.2.2 Wat veranderde in 2012?

BEMEFA heeft in de loop van 2012 continu gewerkt aan de verbetering van het geïnformatiseerde sectoraal bemonsteringsplan. De verschillende stappen die in de uitwerking van het plan gebeuren, zijn hetzelfde gebleven.

De eerste stap van het opstellen van het plan is de inventarisatie van alle gebruikte grondstoffen en de geproduceerde voormengsels en mengvoeders: iedere deelnemer wordt gevraagd online, via een gebruiksvriendelijk formaat, zijn eigen inventaris in te vullen. Deze inventarissen vormen de basis voor de statistische berekening van het aantal te analyseren stalen. Dit gebeurt uitgaande van de totale tonnages per groep van producten en de punten van aandacht die volgen uit de sectorale gevarenanalyse (zie [verder](#)). Vervolgens worden deze analyses verdeeld over de deelnemers aan het plan, rekening houdende met hun gebruikte grondstoffen / geproduceerde voormengsels of mengvoeders, de gevaren die eraan gelinkt zijn, het totaal tonnage van de fabrikant, ... Ook deze verdeling werd geïnformatiseerd. Tot slot worden alle analyses uniform in de tijd gespreid.

Via de website kan iedere deelnemer zijn eigen planning van de te analyseren stalen raadplegen, inclusief de stalen die de OCI dient te nemen tijdens de jaarlijkse GMP-audit. Analyseaanvraagformulieren worden automatisch gecreëerd. De deelnemer hoeft enkel nog het aanvraagformulier verder in te vullen en het staal naar het labo op te sturen. De analyseresultaten worden, na validatie, opgenomen in de database en via de website kenbaar gemaakt aan de betrokken deelnemer. Elke individuele deelnemer kan via deze database alle geanonimiseerde resultaten van de sector raadplegen.

BEMEFA streeft ernaar om het geïnformatiseerde bemonsteringsplan zo gebruiksvriendelijk mogelijk te maken voor haar leden, waardoor regelmatige updates plaatsvinden. Het secretariaat staat steeds klaar om vragen van de deelnemers te beantwoorden, maar de deelnemers kunnen er ook terecht voor suggesties, opmerkingen, enz.

Heeft u vragen omtrent het sectoraal bemonsteringsplan van BEMEFA, dan kan u ons altijd contacteren via analyses@bemefa.be. Andrea Cools en Eline Overvoorde bemannen de analysepost binnen BEMEFA. Alle info is eveneens terug te vinden op de site: rubriek [Voedselveiligheid > Bemonsteringsplan](#) en rubriek [Analyses](#).

2.1.2.3 Afspraken met de laboratoria

Er wordt enkel samen gewerkt met geaccrediteerde, door het FAVV erkende labo's. BEMEFA maakt sectoraal afspraken voor de analyses van het bemonsteringsplan: analysemethode, wachttijden, Door een groter volume aan te bieden kunnen we de prijs drukken. Afspraken maken het ook mogelijk de informatisering en automatisatie verder door te trekken. We vragen immers de rapporten in welbepaalde formaten af te leveren. Leden kunnen ook voor hun individuele analyses (bijvoorbeeld in het kader van de GMP) beroep doen op de sectoraal gemaakte afspraken. Op onze website werd een overzicht gepubliceerd van de verschillende labo's waarmee BEMEFA samen werkt ([Voedselveiligheid > Bemonsteringsplan > Individuele analyses](#)).

Mocht u opmerkingen of suggesties hebben, dan kan u ons deze altijd laten weten via analyses@bemefa.be.

2.1.2.4 Het sectoraal bemonsteringsplan 2012 – Geplande analyses en resultaten

In totaal werden 2043 stalen in kader van het sectoraal bemonsteringsplan genomen en geanalyseerd in 2012. Dat komt overeen met maar liefst 99,9% van de geplande analyses. Indien de analyses in het kader van het plan coccidiostatica worden meegeteld, bedraagt het aantal uitgevoerde analyses 2189. De onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal uitgevoerde analyses per diervoeder, evenals het aantal overschrijdingen. In het bemonsteringsplan 2012 zaten gemiddeld 7 dagen tussen staalname door de fabrikant en verzending naar het labo. We mogen stellen dat dit een meer dan redelijke termijn is.

Tabel 1: Analyseresultaten sectoraal bemonsteringsplan BEMEFA 2012 (VM: voedermiddel; TVM: toevoegingsmiddel; MV: mengvoeder)

NIVEAU 1				
Parameter	Type diervoeder	Analyses (plan)	Analyses (uitgevoerd)	Aantal overschrijdingen
4 zware metalen (As, Cd, Hg, Pb)	Voormengsel	59	57	0 ⁽¹⁾
NIVEAU 2				
Parameter	Type diervoeder	Analyses (plan)	Analyses (uitgevoerd)	Aantal overschrijdingen
4 zware metalen (As, Cd, Hg, Pb)	Voormengsel/Mineraalvoeder	23	22	0
	TVM	22	23	0
	VM	47	55	0 ⁽²⁾
5 metalen (As, Cd, Hg, Pb, F)	VM	33	32	0
Aflatoxine B1	VM	73	62	1 [zonnebloempitten, EU]
Ambrosia	VM	22	22	0
Antibiotica	VM	32	32	0
Blauwzuur	VM	42	41	1 [lijnzaad, EU]
Botanische onzuiverheden	VM	22	22	0
Dioxines en dioxineachtige PCB's	Voormengsel/Mineraalvoeder	23	23	0 ⁽³⁾
	TVM	66	70	0 ⁽³⁾
	VM	121	125	0 ⁽³⁾
Melamine	TVM	11	16	0
	VM	37	33	0

Moederkoren	VM	20	18	0
Mycotoxines	VM	328	313	0
Onoplosbare onzuiverheden	VM	6	6	0
PAK's	VM	79	74	5 ⁽⁶⁾ [2 x palmpitvetzuur(destillaten), 2 x citruspulp, 1 x luzerne – geen contact drooggassen]
PCB's (niet-dioxineachtige)	Voormengsel/ Mineraalvoeder	23	23	0 ⁽³⁾
	TVM	22	27	0 ⁽³⁾
	VM	70	67	0 ⁽³⁾
Pesticiden	TVM	22	22	0 ⁽⁴⁾
	VM	248	251	3 ⁽⁵⁾ [1 x pirimiphos methyl in sojabonen, 1 x chloorprofam in tarwe DDGS EU, 1 x ethoxyquin in Franse mais]
Salmonella	VM	112	116	2 ⁽⁷⁾ [1 x cacaopellen, 1 x varkensdiermeel]
Schimmels	VM	39	37	0
NIVEAU 3				
Parameter	Type diervoeder	Analyses (plan)	Analyses (uitgevoerd)	Aantal overschrijdingen
4 zware metalen (As, Cd, Hg, Pb)	Mineraalvoeder	146	141	0
Salmonella	MV	149	164	1 [1 x S. Livingstone in melkveevoer]
Mycotoxines	MV	149	149	1 [1 X DON in varkensvoer]
Coccidiostatica	MV	149	146	-
TOTAAL		2195	2189	14

⁽¹⁾ Slechts 1 verhoogd resultaat op kwik in een voormengsel >4% (geen norm voor kwik in voormengsels)

⁽²⁾ 5 extra analyses ingepland voor zware metalen bij gisten (beslissing werkgroep HACCP 02/03/2013 naar aanleiding van RASFF)

⁽³⁾ Aangepaste wetgeving maximumgehalten en actiedrempels dioxines, dioxinachtige PCB's en niet-dioxineachtige PCB's: verordening nr. 277/2012 (ingang 18/04/2012). Resultaten die voor deze datum werden gerapporteerd, werden nog getoetst aan bijlage I van het MB van 12/02/1999.

⁽⁴⁾ Er werden 3 verhoogde gehalten ethoxyquin teruggevonden (capsanthin, canthaxanthin en overige sensorische TVM). Hierbij werd steeds bevestigd dat het verhoogd gehalte verklaard kon worden door het gebruik van ethoxyquin als anti-oxidant.

⁽⁵⁾ Geen rekening houdend met concentratie-factoren!

Inclusief extra monitoring op pirimiphos-methyl in sojabonen (10 extra analyses, beslissing WG HACCP naar aanleiding van overschrijding pirimiphos-methyl in sojabonen)

⁽⁶⁾ Het betreft hier steeds een overschrijding van de actiedrempel. De afkeurgrens werd nooit overschreden.

⁽⁷⁾ Serotypering negatief in cacaopellen (fabrikant uit Frankrijk), S. O6,7:Z29 in varkensdiermeel

Op het niveau van de voormengsels (**NIVEAU 1**) werden 57 analyses uitgevoerd op vier zware metalen (arseen, cadmium, kwik en lood). Er werden geen overschrijdingen vastgesteld, maar wel een verhoogd kwikgehalte in een voormengsel > 4% (1,12 ppm met meetfout 0,28 ppm). Voor kwik is geen norm vastgelegd bij voormengsels, de norm voor volledige diervoeders bedraagt 0,1 ppm.

Op **NIVEAU 2** werden op de zware metalen (inclusief fluor) 132 analyses uitgevoerd, waarbij geen enkele overschrijding werd genoteerd. In één staal werd een gehalte aflatoxine B1 teruggevonden hoger dan de norm, namelijk in zonnebloempitten met afkomst EU. Voor de overige mycotoxines lagen de gehalten steeds onder de norm. Analyses op poly-aromatische koolwaterstoffen (PAK's) werden uitgevoerd op 74 stalen, waarvan 5 stalen boven de actiedrempel van 15 µg/kg (som BAPEQ). Hiervan waren er 2 palmpitvetzuur(destillaten), 2 citruspulp en 1 luzerne zonder contact met drooggassen. Bij 127 stalen werden er residuen van pesticiden aangetroffen, waarvan 121 bij voedermiddelen en 6 bij toevoegingsmiddelen. Er werden 3 verhoogde gehalten ethoxyquin teruggevonden in toevoegingsmiddelen (capsanthin, canthaxanthin en overige sensorische TVM). Hierbij werd steeds bevestigd dat het verhoogd gehalte verklaard kon worden door het gebruik van ethoxyquin als anti-oxidant. Drie resultaten van voedermiddelen lagen boven de MRL, rekening houdend met de meetonzekerheid (1x pirimiphos-methyl in sojabonen, 1x chloorprofam in tarwe DDGS EU en 1x ethoxyquin in Franse maïs). Hierbij werd echter geen rekening gehouden met concentratiefactoren voor verwerkte producten. Van de 218 analyses op dioxines en dioxineachtige PCB's, werd geen overschrijding van actiedrempel en/of norm vastgesteld. Ook bij de 117 analyses op niet-dioxineachtige PCB's, waren alle resultaten conform. Salmonella werd tweemaal teruggevonden in voedermiddelen (cacaopellen en varkensdiermeel). Bij typering van het staal cacaopellen, werd geen Salmonella teruggevonden. In het staal varkensdiermeel toonde de serotypering aan dat het om S. O6,7:Z29 ging. Tenslotte werd één non-conformiteit vastgesteld op blauwzuur (lijnzaad, EU). Er werd ook gemonitord op melamine, wat nooit werd teruggevonden. Ook voor Ambrosia, antibiotica, schimmels, moederkoren en onoplosbare onzuiverheden werden geen overschrijdingen van de normen vastgesteld.

Op **NIVEAU 3** werden 141 analyses uitgevoerd op zware metalen bij mineraalvoeders. De gehalten arseen, cadmium, kwik en lood lagen steeds onder de norm.

Voor de geproduceerde mengvoeders werden 149 analyses uitgevoerd op mycotoxines. Er werd één overschrijding van de richtwaarde voor DON genoteerd in varkensvoer. Er werden ook 164 analyses op Salmonella uitgevoerd (vooral op varkensvoer en pluimveevoeder). In één staal (melkveevoeder) werd S. Livingstone gedetecteerd.

2.1.2.5 Monitoring mycotoxines granen en maïs – oogst 2012 – De resultaten

Jaarlijks wordt een early warning uitgewerkt voor de monitoring van mycotoxines in granen en maïs. Dit geeft een beeld van de ‘mycotoxinelast’ op moment van de oogst. BEMEFA publiceert de rapporten hieromtrent op [Analyses > Resultaten > Globaal Sectoroverzicht](#).

Early warning granen oogst 2012

In 2012 was het gehalte deoxynivalenol (DON) opvallend hoger dan in 2011. Richtwaarde voor DON bij granen (en graanproducten) is 8000 ppb (Aanbeveling 2006/576). Waar in 2011 geen enkel resultaat boven de 1000 ppb werd bekomen, zijn er in 2012 twintig stalen die hoger liggen dan 1000 ppb. Het hoogste gehalte dat werd teruggevonden, bedraagt 8721 ppb (triticale, afkomst onbekend). Daarnaast heeft één resultaat een waarde >3000 ppb (tarwe uit Wallonië). Twaalf resultaten liggen tussen 1250 ppb en 2500 ppb, waarvan tien stalen van tarwe en twee van gerst. Richtwaarde voor zearalenon (ZEA) bij granen (en graanproducten) is 2000 ppb (Aanbeveling 2006/576). In 2012 liggen 93% van de analyseresultaten beneden de detectielimiet. In 2011 was dit 99%. Vier resultaten (twee voor tarwe en twee voor gerst) liggen boven de 75 ppb, maar onder 100 ppb. Vijf resultaten hadden een waarde hoger dan 200 ppb. Vier hiervan hebben betrekking tot tarwe met afkomst Wallonië en één tot gerst uit Vlaanderen. De gehalten aan Aflatoxine B1, Fumonisine B1 en Fumonisine B2 liggen allen onder de detectielimiet. Hetzelfde geldt voor de gehalten aan Ochratoxine A, hoewel één resultaat boven de detectielimiet ligt (35,3 ppb). Richtwaarde voor Ochratoxine A bij granen (en graanproducten) is 250 ppb (Aanbeveling 2006/576). De gehalten aan T2 en HT2 liggen voor alle stalen onder de 200 ppb. Men moet wel oog hebben voor de eventuele toename van mycotoxines tijdens de bewaring. De bovenstaande gegevens geven enkel een indicatie van de “mycotoxinelast” na de oogst. De periode van de bloei (weersomstandigheden), de rassenkeuze, voorvrucht, bodembewerking, etc. spelen een belangrijke rol bij de ontwikkeling van mycotoxines.

Early warning maïs oogst 2012

In 2012 werden 46 stalen geanalyseerd, heel wat minder dus dan in 2011 (toen 87). We danken alvast iedereen voor de medewerking! Over het algemeen zijn de waarden voor de oogst van 2012 lager dan deze voor 2011. Wat DON betreft, zijn de pieken die tijdens de oogst van 2011 werden waargenomen, niet meer aanwezig. Aangaande ZEA is het maximale gehalte voor maïs uit België licht hoger dan in 2011, maar zeker niet onrustwekkend.

2.1.2.6 Werkgroep HACCP en Werkgroep Kernvoederfabrikanten

Het bemonsteringsplan van BEMEFA heeft een dynamisch karakter. Op basis van de actualiteit, literatuur,... kunnen onmiddellijk aanpassingen gedaan worden indien dit nodig geacht wordt. BEMEFA werkt hiervoor nauw samen met de werkgroepen HACCP en Kernvoederfabrikanten. Tot hun takenpakket behoort ondermeer: actualisatie van de [gevarenanalyse](#), bespreking van de resultaten, uitwerking van de bemonsteringsplannen,... We danken de leden van de werkgroepen voor hun inzet! BEMEFA is vragende partij om de werkgroep HACCP op een nog hoger niveau te tillen door internationaal te gaan samenwerken. Op regelmatige basis wordt al overlegd met GMP+ International. Een lans wordt (eens te meer) gebroken voor een internationale samenwerking met GMP+ International, QS, AIC, Trust Feed, enz.

2.1.2.7 Bemonsteringsplan Petfood

Begin 2012 ging voor het derde jaar op rij een bemonsteringsplan (plantaardige) Petfood van start. Omwille van de specificiteit van bepaalde grondstoffen, werd in de planning ook gebruik gemaakt van de statistiek op niveau 1.

2.1.2.8 Bemonsteringsplannen Export

Hoger werd reeds melding gemaakt van het bemonsteringsplan uitgewerkt op maat van de exporteurs. Het gaat hier in de eerste plaats om export naar de Douane-Unie: 1) uitvoer van diervoeders en toevoegingsmiddelen van dierlijke oorsprong; 2) uitvoer van niet-ingeblikte/droge petfood van dierlijke oorsprong; 3) uitvoer van ingeblikte petfood van dierlijke oorsprong. Begin 2013 werd daar bovenop een plan uitgewerkt voor de export van voeder naar Macedonië. Dit plan omvat analyses op de aanwezigheid van Salmonella en Clostridium Perfringens. In 2013 waren 10 vestigingen ingeschreven in de bemonsteringsplannen Export.

2.1.2.9 Interesse uit verschillende hoeken

Verschillende stakeholders uit de voedselketen tonen grote interesse in het sectoraal bemonsteringsplan van BEMEFA: zusterfederaties uit het buitenland, andere sectoren uit de voedselketen, kwaliteitslabels, enz. Zo nemen sinds begin 2013 de leden van APIM, de beroepsvereniging van de margarinenijverheid, deel aan het sectorale plan. De gebruikte grondstoffen, alsook de leveranciers zijn immers analoog aan deze van de mengvoederfabrikanten. BEMEFA is steeds bereid haar kennis en opgedane ervaring te delen met geïnteresseerde partijen. Zelfs voor de opleidingen van de voedselveiligheidsagentschappen wordt BEMEFA gevraagd.

2.1.3 Gevarenanalyse diervoeders

Alle gebruikte grondstoffen en geproduceerde eindproducten (voormengsels en mengvoeders) worden onderworpen aan een gevarenanalyse. Daarbij wordt nagedacht over wat de mogelijke gevaren zijn voor de voedselveiligheid bij het gebruik van die grondstoffen en de productie van die eindproducten en wat de ernst is van die gevaren. Elk mogelijk gevaar krijgt een score op enerzijds de kans op voorkomen en anderzijds de ernst ervan. De principes van HACCP (*Hazard Analysis of Critical Control Points*) liggen aan de basis van deze aanpak. Deze principes zijn sinds 2002 opgenomen in de GMP Diervoeders, hetgeen impliceert dat iedere meng- en kernvoederfabrikant, die aan de GMP voldoet, een gevarenanalyse moet uitvoeren. Gezien de grondstoffen die door verschillende fabrikanten worden gebruikt grotendeels gelijkaardig zijn of eenzelfde oorsprong hebben, zijn ook de potentiële gevaren gelijkaardig. BEMEFA heeft er dan ook voor geopteerd om deze gevarenanalyse op sectorniveau uit te voeren.

Hoger kon u al vernemen dat deze gevarenanalyses regelmatig een grondige evaluatie ondergaan, en dit in samenwerking met de BEMEFA-werkgroepen HACCP en Kernvoederfabrikanten. De grote flexibiliteit van een dergelijke aanpak zorgt dat steeds kan worden ingespeeld op recente gebeurtenissen. Zo kunnen ook steeds de nodige aanpassingen doorgevoerd worden aan het

sectoraal bemonsteringsplan. In 2012 werd de evaluatie diepgaand gevoerd, ondermeer aan de hand van een overzicht van de RASFF (*Rapid Alert System for Food and Feed* – zie elders) berichten 2000 – 2011 en op basis van het advies van het wetenschappelijk comité van het FAVV. Doel is om op termijn ook de oefening te maken aan de hand van trendanalyse van de resultaten van de voorbije jaren.

Alle gevarenanalyses werden naar het Engels vertaald, wat betekent dat deze zowel in het Nederlands, in het Frans als in het Engels beschikbaar zijn. (Volwaardige steunende) leden en deelnemers aan het sectoraal bemonsteringsplan hebben gratis toegang tot de gevarenanalyses. Niet-leden / niet-deelnemers kunnen hiervoor een licentieovereenkomst aangaan om toegang te krijgen. Meer informatie kan via info@bemeffa.be worden bekomen.

2.1.4 Individuele analyses

Naast sectoraal geplande analyses dienen de fabrikanten eveneens individuele analyses uit te voeren. Een goed voorbeeld hiervan zijn de analyses op Salmonella in het kader van de GMP. BEMEFA-(volwaardige steunende) leden kunnen gebruik maken van de sectoraal gemaakte afspraken met de laboratoria om deze individuele analyses te laten uitvoeren. In 2012 werden in totaal 2983 individuele analyses aangevraagd, waarvan 1530 op Salmonella.

2.1.5 Uitwisselbaarheid internationaal

In 2012 werd de wederzijdse uitwisselbaarheidsovereenkomst tussen **OVOCOM vzw en GMP+ International**, met betrekking tot hun beider kwaliteitsstandaarden, resp. GMP en GMP+, hernieuwd. De uitwisselbaarheid heeft betrekking op de productie van diervoeders en voormengsels, handel, transport en opslag. De uitwisselbaarheid is geldig zonder bijkomende audit en zonder bijkomende kosten voor de deelnemende bedrijven. Een wederzijdse intensievere informatie-uitwisseling en een effectief samenwerkingsverband in crisismomenten behoren eveneens tot de overeenkomst. In 2012 hebben verschillende overlegmomenten plaatsgevonden waar aanpassingen aan de kwaliteitsstandaarden, mogelijke verbeteringen, harmonisatie, ... besproken werden. Dit resulteerde onder meer in de publicatie van identieke vereisten betreffende de monitoring van vetten en oliën, gebaseerd op de vereisten zoals vastgelegd in Ver. (EU) nr. 225/2012. Tevens is er een lijst met vet- en olieproducten, die in beide systemen verboden zijn, opgemaakt.

OVOCOM vzw, GMP+ International (Nederland) en Qualimat (Frankrijk) richtten in 2007 het **“International Committee for Road Transport” of “ICRT”** op. QS (Duitsland) sloot zich hierbij aan in 2009. Begin 2013 werd ook Coceral verwelkomd als lid. Uit het oogpunt van borging van voederveiligheid binnen de diervoedersector, streven de leden naar harmonisatie van de eisen gesteld aan wegtransport in bulk van producten bestemd voor diervoeder. Het expertencomité heeft als belangrijkste streefdoel producten, bestemd voor diervoeder die vervoerd worden via de weg, te classificeren en het vereiste minimale reinigingsregime te bepalen. Dit gebeurt op basis van de mogelijke gevaren die deze producten kunnen overbrengen in de diervoederketen. De volledige lijst van producten wordt geregistreerd en bijgehouden in een databank. Producten die niet zijn geclassificeerd, zijn verboden voor vervoer in ladingscompartimenten waarmee ook diervoeders worden vervoerd. Om het bepalen van de correcte combinatie ‘vervoerd product / minimale toe te

passen reiniging' te vergemakkelijken voor de ondernemingen die internationaal opereren, werd de International Database Transport (for) Feed (IDTF) op 12 april 2012 [online](#) geplaatst. De databank is beschikbaar in 4 talen (Frans, Nederlands, Engels en Duits). Alle bedrijven die volgens één van de 5 systemen werken (GMP, GMP+ FSA, GTP, Qualimat of QS), kunnen deze databank consulteren en, met behulp van verschillende zoekvelden, het reinigingsregime bepalen dat minimaal vereist is na het transport van een gegeven product. Teksten met betrekking tot de te volgen werkwijze zijn beschikbaar in de 4 talen om de gebruiker te begeleiden in de raadpleging van de gegevens. De beoordeling van bepaalde producten verschilt nog van het ene systeem ten opzichte van het andere, voornamelijk omwille van verschillende nationale wetgevingen. Deze verschillen zijn duidelijk zichtbaar in de databank.

De voorbereidingen van een uitwisselbaarheidsovereenkomst met **GAFTA** (*Grain and Feed Trade Association*) voor het **GTAS** (*GAFTA Trade Assurance Scheme*)-schema werden in 2012 afgerond. Deze overeenkomst zal in 2013 gefinaliseerd worden.

2.1.6 Contaminaties en het RASFF systeem

Een (beperkt) overzicht van de voornaamste **contaminaties** van het afgelopen jaar:

- April 2013: Dioxine in alpha-tocoferol (natuurlijk vitamine E) afkomstig uit China, te hoog gehalte in de premix
- Februari - Maart 2013: aflatoxine in maïs van Zuidoost-Europese afkomst
- Augustus 2012: didecyltrimethylammoniumchloride (DDAC) in levensmiddelen en diervoederproducten in Duitsland
- Juni 2012 + Maart 2013: dioxine in pikblokken voor duiven
- Juni 2012: pirimiphos methyl in sojabonen

Het RASFF systeem

 In geval van een overschrijding van de norm dient de betrokken operator verplicht te melden aan de nationale autoriteiten (het FAVV in België). Deze laatste werken in samenwerking met de operator een tracering uit en evalueren of melding aan de andere lidstaten nodig is (bijvoorbeeld in geval van export). Dergelijke melding verloopt via het RASFF portaal. RASFF staat voor 'Rapid Alert System for Food and Feed', het snelle waarschuwingssysteem binnen de voedings- en diervoedersector. Het RASFF portaal (<https://webgate.ec.europa.eu/rasff-window/portal>) geeft een duidelijk overzicht van de contaminaties.

2.1.7 Gemedicineerde voeders

2.1.7.1 Gemedicineerde voormengsels en voeders in kaart gebracht

Naar jaarlijkse gewoonte hield BEMEFA ook in 2012 een enquête onder haar leden om het gebruik van gemedicineerde voormengsels en de productie van gemedicineerde voeders in kaart te brengen. Voor het eerst werd ook de export onder de loep genomen. Ondertussen werden gegevens verzameld van vier opeenvolgende jaren: 2009 tem 2012. De resultaten van productiejaar 2012 worden momenteel verwerkt. Maar we geven graag een beknopt overzicht weer van de resultaten van productiejaar 2011 (enquête afgenomen in 2012).

In 2012 erkende het FAVV 61 inrichtingen voor de productie van gemedicineerde voeders. Inderdaad, een speciale erkenning van het Voedselagentschap is vereist. Vierenveertig gemedicineerde voormengsels waren erkend door het FAGG (Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten), 33 daarvan werden door onze leden ingemengd, waarvan 5 voor ontworming. In totaal werd 235.378 ton gemedicineerd voeder geproduceerd voor de Belgische markt in 2011 (dat is een lichte daling t.o.v. het jaar voordien 237.892 ton): 227.472 ton gemedicineerd varkensvoeder (versus 230.493 ton in 2010), 7.146 ton gemedicineerd pluimveevoeder (versus 6.315 ton in 2010) en een zeer beperkte hoeveelheid andere types voeder (konijnen). Voor het varkensvoeder betekent dit een percentage van 6.62% van de totale hoeveelheid varkensvoeder geproduceerd in 2011 voor de Belgische markt door de deelnemers aan de enquête: 2.21% van het varkensvoeder bevat enkel middelen voor ontworming; 4.40% omvat (ook) niet-ontwormingsmiddelen (antibiotica). 658.969 kg gemedicineerde voormengsels werden in 2011 ingemengd (waarvan bijna 10% voor ontworming), versus 682.446 kg in 2010: een daling dus met 3,44%.

Er wordt slechts een beperkte hoeveelheid gemedicineerd voeder geëxporteerd: In 2011 bedroeg de productie bestemd voor export ongeveer 7.000 ton. Twee derde daarvan wordt naar Frankrijk geëxporteerd; één derde naar Nederland.

2.1.7.2 Actieplan gemedicineerde voeders 2012 – 2014

BEMEFA werkte eveneens een eigen actieplan uit om haar specifieke bijdrage te leveren aan de reductie van het gebruik van antibiotica. Het actieplan omvat een aantal speerpunten:

- Promoten van de goede praktijken en sensibiliseren van de actoren
- Ontwikkelen van alternatieven
- Omkadering versterken en risicopraktijken reduceren
- Meten is weten (jaarlijkse enquêtes)
- Europese harmonisatie
- Relatie met andere stakeholders

De Raad van Bestuur keurde dit actieplan goed: de implementatie kan dus starten.

2.1.7.3 *Convenant gemedicineerde voeders*

In januari 2013 ondertekenden BEMEFA en het FAVV een convenant betreffende gemedicineerde voeders. In dit convenant wordt erkenning gegeven voor de verwezenlijkingen en het engagement van de mengvoedersector. De heer Houins, Gedelegeerd Bestuurder van het FAVV, sprak lovende woorden over de aanpak van de mengvoedersector en bestempelde BEMEFA als "de meest proactieve schakel in de voedselketen".

Concrete afspraken worden gemaakt in het convenant om de versleping van gemedicineerde voeders naar blanco voeders verder te minimaliseren. Het centrale punt is een uitdoving tegen eind 2013 van het gebruik van de hoofdmenger ter productie van gemedicineerde voeders, met uitzondering van ontworming en gekorrelde konijnenvoeders. Daarnaast voorziet het convenant nog andere punten zoals toleranties tijdens en na de uitdovingsfase, beheersmaatregelen, monitoring, enz. Een extra luik werd geplakt aan het sectoraal bemonsteringsplan van BEMEFA, waarbij analyses worden uitgevoerd op residuen van actieve substanties, gebruikt bij de productie van gemedicineerde voeders op de hoofdmenger.

De presentaties naar aanleiding van de ondertekening van het convenant vindt u samen met de ondertekende versie van het convenant onder de rubriek [kwaliteit > residuen > Overdrachtstudies](#).

2.1.7.4 *Versleping*

Volgens de GMP dient een installatie na het gebruik van toevoegingsmiddelen of gemedicineerde voormengsels gespoeld te worden. Er kan immers versleping optreden van de ene charge naar de daaropvolgende charge(s). Het verslepingsniveau wordt gedefinieerd als de hoeveelheid van een nutriënt of bestanddeel (een toevoegingsmiddel of gemedicineerd voormengsel) uit een voorafgaande charge, uitgedrukt in procenten, die in de daarop volgende charge voeder (van dezelfde grootte) terechtkomt. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de verwerkingseigenschappen van de gebruikte producten. De installatie-eigen versleping zal aan de hand van een vermenigvuldigingsfactor gecorrigeerd worden, om alzo de daadwerkelijke versleping te bekomen. Om het minimum aantal spoelcharges te berekenen, stelt BEMEFA een Excelspreadsheet ter beschikking van haar leden: zie rubriek [Kwaliteit > Residuen > Spoelcharges](#) op onze website. De BEMEFA-werkgroepen residuen en versleping buigen zich over deze problematiek, zowel voor coccidiostatica als voor gemedicineerde voeders.

Bemonsteringsplan BEMEFA coccidiostatica

Zoals hoger al aangehaald breidde BEMEFA in 2008 haar bemonsteringsplan uit met een luik voor de detectie van residuen van coccidiostatica in voeders voor niet-doeldieren. Enkel producenten van doeldiervoeders, die geen gebruik maken van een *dedicated line*, nemen hieraan deel. Begin 2013 betrof het 26 fabrikanten, die samen ongeveer 375.000 ton mengvoeders met coccidiostatica produceren, zonder hierbij gebruik te maken van een *dedicated line*. Om de resultaten van het plan te kunnen evalueren wordt voor elk geanalyseerd staal gevraagd een online enquête in te vullen.

Het sectorale bemonsteringsplan op residuen van coccidiostatica genereert analyseresultaten op niveau van een charge (meel) of run (korrel). In 2012 werden in totaal 146 van de geplande 149 stalen geanalyseerd op residuen van coccidiostatica in voeders voor niet-doeldieren. In 66 stalen (44,3%) werd geen enkel residu gedetecteerd. In 76 stalen (51,0%) werd één residu van een

coccidiostaticum teruggevonden. In de overige vier stalen werden twee residuen en in één geval vier residuen teruggevonden. Meestal was het gedetecteerde residu salinomycine: in 72 stalen werden hiervan residuen gedetecteerd. De lijst wordt aangevuld door monensin, wat 6 maal werd teruggevonden. Decoquinaat (3x), nicarbazin (3x) en narasin (2x) vervolledigen de lijst. Voor 7 stalen van een charge/run was het resultaat potentieel niet-conform, wat overeenkomt met net geen 5% van het totaal aantal stalen. De conformiteit van analyseresultaten dient echter beoordeeld te worden op niveau van een lot. Een lot bestaat in deze context dus uit aaneensluitend na elkaar geproduceerde charges/runs die als dusdanig ook uitgeleverd worden. Voor de stalen in kwestie diende de fabrikant dus een tegenanalyse uit te voeren op een staal representatief voor het lot.

Overdrachtstudies

In 2005 startte BEMEFA met de medewerking aan overdrachtstudies. RESPOUL heeft 'de ontwikkeling van een model voor de bepaling van overdrachtsfactoren van residuen bij pluimvee' tot doel. Dierproeven werden uitgevoerd, in dewelke de dieren voeder krijgen met daarin residuen van coccidiostatica of gemedicineerde diervoeders, en dat gedurende een veertiental dagen; hierop volgt een periode van 16 dagen met blanco voeder. In juli 2011 vond het laatste RESPOUL begeleidingscomité plaats. De overdrachtsresultaten van tylosine en flubendazole naar eieren en vlees (braadkip) werden geschetst (zeer lage overdracht). In totaal werden in RESPOUL gedurende 3 jaar 6 actieve substanties getest (2 coccidiostatica en 4 moleculen uit gemedicineerde voeders). Na 3 jaar onderzoek zijn de onderzoekers niet in staat om een model uit te werken dat bruikbaar zou zijn om ook voor andere actieve substanties de overdracht te bepalen naar pluimveevlees en ei. Ze ontbraken nog teveel parameters om de moleculen te karakteriseren. Om die reden heeft ILVO het project nog een jaar verder gezet om het model op punt te stellen. In 2012 werden de conclusies van de studie gepubliceerd als een doctoraatsstudie, getiteld *"Transfer of cross-contamination levels of coccidiostats, antibiotics and anthelmintics from feed to poultry matrices"*.

2.1.7.5 AMCRA

AMCRA is het kenniscentrum *"Antimicrobial Consumption and Resistance in Animals"* en heeft tot doel alle gegevens in verband met het gebruik van en de resistentie tegen antimicrobiële middelen bij dieren in België te verzamelen en te analyseren. De bekomen resultaten dienen op een neutrale, objectieve en transparante manier te worden gecommuniceerd, met het doel te sensibiliseren en te vulgariseren. In 2012 ging www.amcra.be online.

De oprichters en financierders van het AMCRA zijn de landbouworganisaties (Boerenbond, Algemeen Boerensyndicaat en Fédération Wallone de l'Agriculture (FWA)), de Beroepsvereniging van Mengvoederfabrikanten (BEMEFA), de beroepsvereniging van de farmaceutische industrie (Pharma.be), de Nederlandstalige afdeling van de Hoge Raad van de Orde der Dierenartsen samen met de faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Gent. Het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) en het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG) ondersteunen en medefinancieren het AMCRA.

BEMEFA maakt deel uit van de verschillende werkgroepen van AMCRA. Hieronder kan u kort de verwezenlijkingen terugvinden.

- **Datacollectie:** een systeem voor het verzamelen van gegevens is een noodzaak. De gesprekken hieromtrent zijn nog steeds lopende. Voor de mengvoedersector is het duidelijk, het systeem dat op poten wordt gezet moet compatibel zijn met de reeds bestaande softwarepakketten, zoals elektronisch voorschrift, de backoffice in het bedrijf,...
- **Varkens – zinkoxide:** AMCRA (meer specifiek de werkgroep ZnO waar BEMEFA ook vertegenwoordigd is en het voorzitterschap van waarnam) heeft een advies opgesteld aangaande 'het gebruik van zinkoxide bij gespeende biggen in België ter preventie van speendiarree'. Om dit verhoogd gehalte aan ZnO (onder de vorm van een gemedicineerd voeder na voorschrift door een dierenarts) te neutraliseren, wordt met FOD Volksgezondheid een convenant uitgewerkt om het totale gehalte aan Zn in varkensvoerders (> 23 kg) te verlagen
- **Communicatie:** in 2012 ging de website van het AMCRA online: www.amcra.be, verschillende informatiesessies, alsook een roadshow werden gehouden
- **Autoregulatie:** verschillende adviezen met betrekking tot autoregulatie werden begin 2013 gepubliceerd

2.1.7.6 AB check

BEMEFA ondersteunt nog steeds het project van Boerenbond en Certus om het antibioticagebruik op varkensbedrijven in kaart te brengen. Het project werd 'ABcheck' gedoopt. De Universiteit Gent, faculteit Diergeneeskunde, heeft een online systeem uitgewerkt om bij een tachtigtal varkensbedrijven het diergeneeskundig gebruik in kaart te brengen. Dit systeem kan ook op pluimvee- en kalkoenbedrijven worden toegepast.

2.1.7.7 BelVetSac

De *Belgian Veterinary Surveillance of Antimicrobial Consumption*, afgekort BelVetSac, heeft tot doel cijfers te verzamelen over het antibioticagebruik in de Belgische veehouderij. Dit consortium opereert onder de vleugels van het *Belgian Antibiotic Policy Coordinating Committee* (BAPCOC). De faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Gent (Eenheid voor Veterinaire Epidemiologie) voerde de BelVetSac studie uit, in samenwerking met het Wetenschappelijk Instituut voor Volksgezondheid (WIV-ISP), het Centrum voor Onderzoek in de Diergeneeskunde en de Agrochemie (CODA-CERVA), en het FAGG. Eind 2012 werd het rapport gepubliceerd van het jaar 2011. Het totale gebruik van antimicrobiële middelen was in 2011 vergelijkbaar met dat van 2012, tenminste wanneer uitgedrukt als ton actieve substantie. Uitgedrukt per kg biomassa vertoonde het gebruik een lichte stijging van 0.9%. Deze stijging wordt volledig veroorzaakt door een stijging in toedieningswijzen anders dan gemedicineerde voeders. Het gebruik van gemedicineerde voormengsels daalde met 3%.

2.1.8 Salmonellafonds

In november 2011 werd een nieuwe Salmonellawetgeving (Verordening (EU) Nr 1086/2011) gepubliceerd die op 1 december 2011 van kracht ging. Deze verordening verbiedt de aanwezigheid van *Salmonella enteritidis* (SE) of *typhimurium* (ST) in vers pluimveevlees. Hier tegenover staat echter dat de prevalentie in levende tomen braadkippen tot 1% mag gaan. Waar die 1% SE en ST kippen naartoe moeten, dat werd overgelaten aan de schakels in de pluimveekolom. In België zijn mengvoederfabrikanten vaak afnemers van braadkippen en tevens aanbieders aan slachthuizen. Al snel werd duidelijk dat de slachthuizen, uit vrees voor claims en recalls, pluimveevlees van koppels die SE en ST positief zouden zijn tijdens de verplichte uitgangscontrole, niet zouden afzetten op de versmarkt. Een nieuwe (en onbekende) kookmarkt diende door hen aangeboord te worden – tenminste als ze nog afgenomen zouden worden. Om deze problematiek aan te pakken is BEMEFA in 2012 gestart met het Salmonellafonds: een solidariteitssysteem, dat tevens openstaat voor Nederlandse en Franse kwekers die aan Belgische slachthuizen leveren. Kwekers krijgen de raad en mogelijkheid om aan het fonds bij te dragen. Vanuit dat fonds werden initieel getroffen kwekers vergoed tot ongeveer 85% van de waarde van gezonde tomen. Sinds 1/7/2012 werd echter de vergoeding voor een 1^e geval (op een totaal van 6 ronden) vergoed aan 100% (bij een tweede geval is er een eigen schade van 5 cent/kg voor de kweker). Sinds die datum werd ook de afwaardering die de slachthuizen toepassen verminderd en wordt er gedifferentieerd op basis van het resultaat van het

nekvel.

Deze aanpak wordt ondertussen, na weliswaar een moeilijke start, zeer gewaardeerd. Op heden geven zo'n 19 fabrikanten maandelijks de opgezette tomen aan. Een aantal verbeteringen werden sinds de opstart van het fonds aangebracht. Zo is de bijdrage fors naar beneden gehaald: van 6,5 € per 1000 opgezette kuikens over 3,5 € naar 1,5 €. Er werd afgestapt van een onafhankelijke staalname. Onderhandelingen met de broeiers in verband met deelname aan het Fonds zijn zo goed als afgerond en zal ertoe leiden dat het Fonds ook zal kunnen tussenkomen in geval van positieve inlegvellen.

2.2 Milieu

2.2.1 Stofexplosie

In 2010 bracht BEMEFA, in samenwerking met ERM, de geactualiseerde studie “**Sectorale risicoanalyse stofexplosies in mengvoederbedrijven** (extern risico)” uit. In 2011 vond validatie van het model plaats aan de hand van het doorrekenen van de eerste concrete cases. Verschillende cases volgden in 2012, alsook een actualisatie van het luik wetgeving. BEMEFA investeerde eveneens in de ontwikkeling van een **webapplicatie, GEX** genaamd: deze laat toe op een handige en gebruiksvriendelijke manier het extern stofexplosierisico te berekenen. De impact van verschillende mogelijke inspanningen om het extern risico te reduceren kan met deze applicatie gesimuleerd worden. De applicatie is aldus ook een handige tool om een investeringsstrategie uit te stippelen.

In dit kader heeft BEMEFA de werkwijze aangenomen van te werken in groepssessies. Geïnteresseerden worden verondersteld van eerst een opleiding te volgen bij BEMEFA. Vervolgens dienen de bedrijven individueel de nodige voorbereidingen te treffen, met betrekking tot de berekeningen en de benodigde gegevens. Als volgende stap worden de betrokken bedrijven in groepen opgesplitst, in functie van het tijds kader waarbinnen ze de berekeningen wensen door te voeren. De individuele dossiers worden in groep besproken en bijgestuurd, onder begeleiding van een erkend deskundige. BEMEFA zorgt voor begeleiding tot en met het indienen van de dossiers bij de overheid (LNE – Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, Afdeling Milieuvergunningen). Via deze groepsaankpak is het niet meer nodig dat ieder bedrijf individueel beroep doet op een erkend deskundige. Enkel de precare gevallen vereisen een specifieke aankpak. Deze werkmethode werd afgetoetst met en goedgekeurd door LNE. Meer nog, ze loofden de aankpak van BEMEFA en de sector. In 2012 vonden meerdere van deze begeleidingssessies plaats. Eind 2012 kwam er ook schot in de zaak rond het stofexplosiedossier in Wallonië. Een overleg vond o.a. plaats met de *Service Public de Wallonie* (de Franstalige evenknie van LNE) ter bespreking van de studie en de door BEMEFA voorgestelde methode. BEMEFA hoopt ook hier op een doorbraak in de loop van 2013.

Ook de studie omtrent het **stofexplosie veiligheidsdocument en interne zonering** werd in 2012 geactualiseerd. Het betreft hier de “**Handleiding stofexplosie voor mengvoederbedrijven en maalderijen**”.

Interesse? Neem dan zeker contact op met info@bemefa.be.

2.2.2 Laag-nutriëntenconvenant

Begin 2011 werd een vierjarenconvenant ondertekend tussen BEMEFA en de vereniging van zelfmengers enerzijds en de Vlaamse Overheid anderzijds. Met het laag-nutriëntenconvenant biedt de mengvoedersector haar medewerking aan de reductie van mestoverschotten en springt duurzaam om met het gebruik van nutriënten. Voeders worden op de markt gebracht met een lager gehalte aan eiwit en/of fosfor. Het huidige convenant loopt tot en met 2014. Voor 2013 zijn er geen noemenswaardige wijzigingen. Meer info op onze site, rubriek [Milieu > Convenanten > Laag-nutriëntenconvenant](#).

De evaluatie van het convenant in 2012 verliep goed. Elke deelnemer heeft het verplicht aantal stalen genomen. Dit aantal is afhankelijk van de totale productie mengvoeder van de deelnemer aan het convenant. De meesten hebben de stalen ruimschoots voor de deadline naar het laboratorium ECCA verstuurd, waardoor het dit jaar geen probleem was om ze allemaal tijdig te analyseren. In 2012 was de grote uitdaging IT-gerelateerd. Een aantal stalen werden foutief geïdentificeerd als zijnde een voeder voor biggen 7-20kg. Dit bracht toch wel een hoop extra werk met zich mee. Maar het resultaat mag er zijn. Alle analyseresultaten zijn conform en ook het gemiddelde van de afwijkingen per deelnemer ziet er prima uit. Onze IT-dienst is er bovendien in geslaagd het systeem aan te passen, zodat verwarring over het type voeder 'biggen 7-20 kg' volgend jaar niet meer mogelijk zal zijn.

Ter herinnering, monsters genomen in het kader van het laag-nutriëntenconvenant dienen verzegeld en voorzien van een uniek nummer te worden bewaard. BEMEFA biedt [monsterzakjes](#) en [verzegelingsetiketten](#) aan. Meer info op onze website.

De aanpak aan de bron, zijnde een combinatie van de afbouw van de veestapel en het gebruik van nutriëntenarm voeder, zorgde voor een vermindering van het mestoverschot met 27,6 miljoen kg N en 17 miljoen kg P_2O_5 ten opzichte van de Ausgangssituatie van 191 miljoen kg N en 85 miljoen kg P_2O_5 (bron: Voortgangsrapport betreffende het mestbeleid in Vlaanderen; Mestbank 2011).

2.2.3 Mestproblematiek

Jaarlijks zorgt het invullen van de mestbalansen voor een probleem. Door het gebruik van aannames en het gebruik van analyses sluipen er fouten in de balans die niet te negeren zijn. Samen met de genetische evolutie van de dieren zorgen de fouten ten gevolge van aannames en analyses voor een onevenwichtigheid in de balans. De onevenwichtigheid wijst volgens VLM op een niet correcte afzet van de geproduceerde dierlijke mest of op een te grote hoeveelheid ontvangen meststoffen op het landbouwbedrijf en wordt vervolgens beboet. Volgens BEMEFA, geruggesteund door ABS en Boerenbond, ligt de fout echter niet altijd bij de landbouwer en is er meer aan de hand dan VLM denkt. Daarom heeft deze driedelige groep zich geëngageerd om meer duidelijkheid te scheppen in deze problematiek. In overleg met VLM werd er beslist om 2 experimenten op te zetten die moeten aantonen dat de middelen die gebruikt worden om inputgegevens te verkrijgen niet meer up-to-date zijn. Eveneens hebben we een nieuwe simulatie van een regressierechte (voor varkens) aan VLM voorgesteld. De nieuwe gesimuleerde regressierechte, die gebruikt kan worden om de nutriëntenbalans op te stellen, wordt momenteel nagekeken door VLM. In de nieuw gesimuleerde regressierechte werden de voederconversie en de groei van varkens aangepast. Indien VLM de regressierechte goedkeurt dan zal de huidige regressierechte in de nutriëntenbalans vervangen worden door de nieuw gesimuleerde.

Het eerste experiment werd uitgevoerd midden maart 2013. Dit experiment, de zogenaamde uitgebreide ringtest, moet duidelijkheid brengen over de fout op de mestanalyse, de fout op de staalname en de verscheidenheid tussen de verschillende erkende labo's. De resultaten van deze test worden verwerkt door een onafhankelijk onderzoekscentrum en zullen gecommuniceerd worden naar de organiserende partijen eind mei.

Een tweede test, die nog uitgevoerd hoort te worden, zal gebruikt worden om de retentiewaarden van N en P in varkens te bepalen. Er heerst het vermoeden dat de P-uitstoot van varkens lager is dan wat theoretisch verondersteld wordt. De hogere P-retentie in het varken zou het gevolg zijn van een genetische evolutie die invloed heeft op de groei, het vleespercentage,... Momenteel lopen er gesprekken met het onderzoekscentrum ILVO. Zij bezitten reeds enige ervaring bij het opzetten en uitvoeren van dit soort experimenten.

2.2.4 Sectoraal preventieplan verpakkingen

Bedrijven die jaarlijks meer dan 100 ton primaire verpakkingen op de Belgische markt brengen, hebben de verplichting een preventieplan op te stellen met betrekking tot verpakkingsreductie, de vermindering van de schadelijkheid van de verpakkingen en het stimuleren van hergebruik van verpakkingen. Zo ook mengvoeder- en kernvoederbedrijven. BEMEFA biedt haar leden de kans deel te nemen aan een sectoraal preventieplan. Aan het plan 2010-2013 nemen 3 BEMEFA-(steunende) leden deel. In 2013 volgt de evaluatie van dit plan. De voorbereidingen voor het nieuwe plan (2013 – 2016) werden alvast gestart.

Vroeger lag de limiet op 10 ton verpakkingsafval per jaar (i.p.v. 100 ton) en kende het sectoraal preventieplan meer deelnemers. Echter, anno 2010 hadden deze quasi allen het optimum qua besparing van verpakkingen bereikt.

2.2.5 Energie

2.2.5.1 *Energieke samenwerking tussen BEMEFA en Scholt Energy Control*

Begin maart 2012 sloten BEMEFA en Scholt Energy Control, energieleverancier voor de zakelijke markt in Nederland en België, een samenwerkingsovereenkomst. Daarbij treedt BEMEFA op als adviseur en brengt BEMEFA geïnteresseerde leden in contact met Scholt. Scholt Energy Control is al enkele jaren een van de grootste leveranciers aan de meng- en diervoederindustrie in Nederland. In samenwerking met BEMEFA biedt Scholt Energy Control aan de BEMEFA-leden een uniek concept, waarbij elektriciteit gespreid wordt ingekocht over de dagmarkt BELPEX en de termijnmarkt ENDEX. Hiermee krijgen BEMEFA-leden gemak en zekerheid bij de inkoop van elektriciteit met vooruitzichten tot aanzienlijke besparingen. De stroom die wordt afgenomen via Scholt Energy Control is 100% gecertificeerd en geheel afkomstig uit Belgische hernieuwbare energiebronnen. BEMEFA-leden vinden meer informatie op de site, [Milieu > Energie](#).

Half april 2012 werd de samenwerking een eerste maal geëvalueerd. Dergelijke opvolging kort op de bal blijkt zeer nuttig en zal herhaald worden. Reeds verschillende BEMEFA-leden vonden in Scholt Energy Control hun nieuwe energieleverancier.

2.2.5.2 *Energie Auditconvenant*

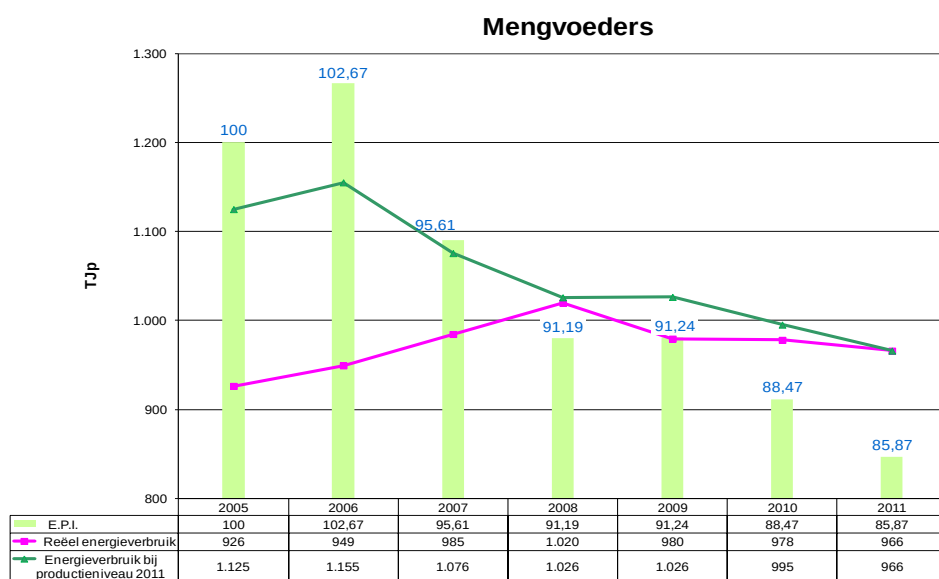
Het energie auditconvenant is een Vlaams initiatief waarbij de aangesloten bedrijven vrijwillig een audit laten uitvoeren met het oog op het in kaart brengen van energiebesparende technieken. Bedrijven die aangesloten zijn leveren op die manier hun bijdrage aan de Vlaamse CO₂-

doelstellingen. Er nemen 6 (steunende) leden van BEMEFA deel aan het auditconvenant. De overige leden overschrijden de minimum verbruiksdrempel van het auditconvenant (0,1PJ) niet. Eind 2012 werd het auditconvenant stopgezet. Het convenant zal in de loop van 2013 worden omgezet in energiebeleidsvereenkomsten, maar het doel blijft hetzelfde.

De resultaten van het energie auditconvenant 2011: specifiek voor de mengvoedersector geldt dat het primaire energieverbruik nog lichtjes is gedaald in 2011 ten opzichte van 2010. De Energie Prestatie Index, EPI, evolueerde gunstig en zakte van 88,47 TJ in 2010 naar 85,87 TJ. Daarmee doet de sector het enorm goed vergeleken met andere deelsectoren. De voeding bijvoorbeeld kent een stijging van het reëel energieverbruik van 2,9% vergeleken met 2010 en haar EPI daalde 'slechts' tot 91,26 TJ.

Het totale primaire energieverbruik van alle deelnemers is in 2011 licht gedaald. Het totale primaire energieverbruik ligt nu ongeveer 2,2 % lager dan in het referentiejaar 2005. De algemene EPI evolueert gunstig van 92,96 TJ (2010) naar 90,54 TJ (2011). Dit wijst op een verdere verlaging van het specifiek verbruik binnen de hele groep van bedrijven met gemiddeld bijna 9,5% t.o.v. 2005. Stel gelijkblijvend productieniveau van 2011, dan geeft dit aanleiding tot een daling van het primaire energieverbruik van meer dan 4 PJ in 2011 t.o.v. 2005. Deze EPI daling is voornamelijk het resultaat van de verdere implementatie van energiebesparende maatregelen. De haalbaarheid van de doelstelling, namelijk het globale specifieke energieverbruik met 10% verminderen tegen eind 2013, wordt ook na de rapportering over 2011 bevestigd.

Grafiek : Evolutie 2005 - 2011 van het primaire energieverbruik en de E.P.I. voor de mengvoederbedrijven

2.2.6 Geur

Landbouwbedrijven groeien zodat ook hun impact op de omgeving potentieel groter wordt. Burgers halen wel eens hun neus op voor varkens- en pluimveestallen, terwijl het voor de lokale besturen niet gemakkelijk is om de mogelijke geurhinder bij milieuvergunningaanvragen goed te beoordelen. Tijd om daar wat aan te doen, beslisten de provincie West-Vlaanderen, de Universiteit Gent, ILVO en Inagro. Het consortium VEMIS heeft als doel meer kennis te vergaren over luchtemissies van de

veehouderij. Een wetenschappelijk beoordelingskader voor geurhinder staat bovenaan het prioriteitenlijstje. Even belangrijk is dat kennis en nieuwe technologische ontwikkelingen het verschil maken op het terrein. We verwijzen graag in dit kader naar een interessant artikel op de [VILT](#) website.

BEMEFA maakt deel uit van de ledenraad van VEMIS. Met een omzendbrief, opgesteld begin 2013 door VEMIS en ondertekend door Joke Schauvliege, hoopt men tot een uniforme regelgeving te komen. In de brief staan maatregelen opgesomd die gebaseerd zijn op BBT (Beste Beschikbare Techniek) waarbij men rekening houdt met milieu-effectiviteit en economische haalbaarheid. Er bestaat eveneens een relatie tussen voeder en geurhinder. Het verlagen van de eiwithoeveelheid in het voeder zorgt voor een verlaagde N-excretie waardoor de concentratie aan NH_4 zal verlagen en de geur zal afnemen. De laageiwitvoerders bieden dus een oplossing voor het nutriëntenprobleem in de mest, voor de eiwitschaarste en voor het geurprobleem.

2.3 Duurzaamheid

2.3.1 Maatschappelijk Verantwoorde DiervoederStromen – MVDS

2.3.1.1 Het Platform Maatschappelijk Verantwoorde Diervoederstromen

Op initiatief van BEMEFA werd in 2006 het Platform Maatschappelijk Verantwoorde Diervoederstromen (MVDS) opgericht, in samenwerking met volgende stakeholders: BCZ (de Belgische Confederatie van de Zuivelindustrie), BOERENBOND, FEBEV (Federatie van het Belgisch Vlees), COMEOS (de Belgische Federatie van de Distributie, toen nog Fedis genaamd), FEVIA (Federatie Voedingsindustrie), FWA (de Waalse Landbouwfederatie) en Imexgra (de Syndicale Kamer voor de Import- en Exporthandel in Granen). APIM, de federatie van de margarinefabrikanten, maakt sinds mei 2012 ook integraal deel uit van dit platform.

Het doel van het Platform MVDS is drieledig: 1) Uitwerken van een standaard voor maatschappelijk verantwoorde diervoederstromen; 2) Promoten van lokale (lees Europese) eiwitten; 3) Gebruik van eiwitten diversifiëren. Elk van de 3 doelstellingen wordt gerealiseerd met behulp van een actieplan.

De leden van het Platform MVDS ondersteunen het principe van het Amazone Moratorium, dat ondertekend werd door ABIOVE (de Braziliaanse vereniging van de plantaardige olie-industrie), ANEC (de Braziliaanse vereniging van graanexporteurs) en hun leden op 24 juli 2006. Met dit akkoord werd door de Braziliaanse soja-industrie afgesproken gedurende minstens 2 jaar geen soja meer aan te kopen afkomstig van gebieden die na juli 2006 werden ontbost. Dit Moratorium werd meerdere keren verlengd en loopt momenteel tot 1 januari 2014.

2.3.1.2 Round Table on Responsible Soy

Voor het uitwerken van het eerste doel van het Platform MVDS, een standaard voor maatschappelijk verantwoorde diervoederstromen, werd geopteerd om soja als eerste case te bestuderen. Het Platform baseerde zich op de in 2004 opgerichte

Ronde Tafel Round Table on Responsible Soy (RTRS). Deze werd in het leven geroepen voor de realisatie van een internationaal gedragen standaard voor maatschappelijk verantwoorde “responsible” sojaproductie. BEMEFA nam/neemt deel aan deze Ronde Tafel als vertegenwoordiger van de Europese mengvoederindustrie en nam/neemt in deze hoedanigheid deel aan verschillende werkgroepen: Principes & Criteria, Traceerbaarheid, Certificatie, Chain of custody (controle van de RTRS gecertificeerde soja doorheen de rest van de keten), Communicatie (nog steeds actief). Meer dan 140 organisaties van over de hele wereld keurden de standaard goed. In 2012 werd de kaap van 1 miljoen ton RTRS-gecertificeerde soja bereikt. De RTRS-standaard werd aangevuld met een ‘non-GM add on’: RTRS-soja met bijkomende eisen voor wat betreft genetische modificatie.

De principes en criteria waaraan de gecertificeerde soja moeten voldoen zijn onder andere: geen soja uit ontboste gebieden, respect voor de lokale wetten, degelijke verloning van de arbeid, geen kinder- of slavenarbeid, goede landbouwpraktijken (registratie agro-chemicaliën, teeltrotatie, *zero-tillage*,...).

2.3.1.3 Het BEMEFA lastenboek 'De productie en levering van mengvoeders op basis van verbruik van gecertificeerde maatschappelijk verantwoorde soja (mv-soja)'

Hoger werd al aangehaald dat het Platform MVDS besloot haar werk op dat van RTRS af te stemmen. In afwachting van de volledige ontwikkeling van de RTRS standaard, alsook in afwachting van het volledig operationeel worden van het netwerk van de RTRS sojaproductie, besloot het Platform MVDS zelf een Belgische standaard uit te schrijven, gebaseerd op parameters opgenomen in de RTRS standaard. Het BEMEFA lastenboek 'De productie en levering van mengvoeders op basis van verbruik van gecertificeerde maatschappelijk verantwoorde soja (mv-soja)' was een feit.

In het kader van het Platform MVDS, heeft de Belgische mengvoedersector streefwaarden gesteld voor de samenaankoop van mv-soja tot 2015. Hieronder vindt u alvast de stand van zaken van de voorbije 3 jaren:

- beginjaar 2009/2010: aankoop van 100.000 ton mv-soja
- oogstjaar 2010/2011: aankoop van 150.000 ton mv-soja
- oogstjaar 2011/2012: aankoop van 250.000 ton mv-soja
- oogstjaar 2012/2013: geplande aankoop van 350.000 ton mv-soja.

Het doel is om tegen 2014/2015 alle soja, geraamd op 600.000 ton, voor de Belgische mengvoederproductie volgens de bovenstaande standaard aan te kopen. Progressief worden de parameters waaraan de soja voldoet uitgebreid om zo geleidelijk aan de Belgische standaard te laten samenvallen met de RTRS-standaard. Tegelijkertijd wordt getracht om ook andere Europese landen dit pad te laten bewandelen.

2.3.1.4 BEMEFA toegetreden tot de Belgische Alliantie voor Duurzame Palmolie

In mei 2012 trad BEMEFA toe tot de Belgische Alliantie voor Duurzame Palmolie. Deze Alliantie kadert in een breder gedragen geheel, de Ronde tafel Round Table on Sustainable Palm Oil, RSPO. Vijftien procent van de wereldproductie van palmolie zou intussen RSPO-gecertificeerd zijn. Deze Belgische alliantie verenigt de verschillende schakels van de palmolieketen, actief op de Belgische markt en heeft tot doel het gebruik van RSPO-gecertificeerde palmolie in België zoveel mogelijk te promoten. Het ondertekende handvest is terug te vinden op onze website, onder de rubriek Milieu > Varia.

2.3.1.5 Het duurzaamheidslogo in een nieuw kleedje

Naar aanleiding van BEMEFA's toetreding tot de Belgische Alliantie voor Duurzame Palmolie (zie [hoger](#)), kreeg ons duurzaamheidslogo een nieuw friskgroen jasje. Doel was om hiermee BEMEFA's inzet zowel op het vlak van maatschappelijk verantwoorde soja, als op het vlak van duurzame palmolie extra kracht bij te zetten.

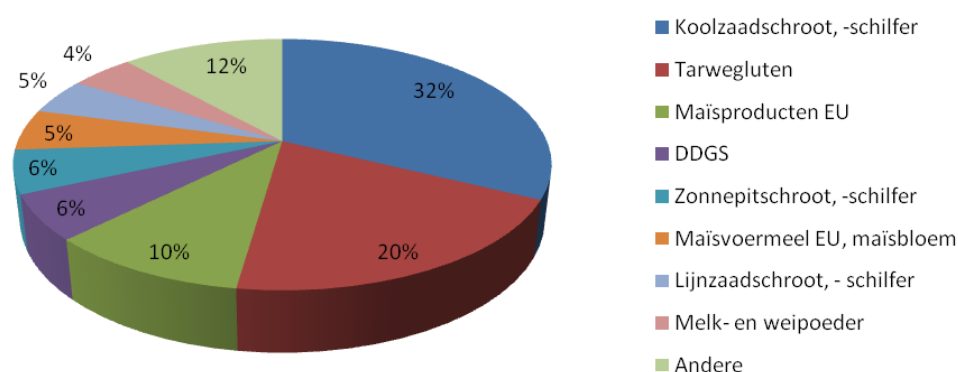

2.3.1.6 Het actieplan Alternatieve Eiwitbronnen (AAE)

Voor de promotie van lokale (Europese) eiwitten en de differentiatie van het gebruik van eiwitten, heeft de Belgische mengvoedersector, met steun van de Vlaamse Overheid, een [actieplan](#) uitgeschreven. Vijf hefbomen kunnen worden onderscheiden: 1) Sensibilisering; 2) Bewustmaking en promotie binnen de EU; 3) Stimulering van (eerder praktijkgericht) onderzoek; 4) Subsidiëring van landbouwers via specifieke maatregelen; 5) In kaart brengen van valorisatiepaden van bijproducten van bijvoorbeeld voedingsindustrie en bio-ethanolproductie.

In 2012 werden de onderhandelingen met de Waalse Overheid voortgezet voor de uitwerking van een gelijkaardig Waals plan.

Enkele realisaties binnen dit actieplan op een rijtje. BEMEFA verleent haar volledige steun aan (onderzoeks)projecten rond het evalueren van een Europese sojateelt. Daarnaast blijft de mengvoedersector inzetten op het valoriseren van bijproducten van de voedings- en biobrandstoffenindustrie (zie [verder](#)), welke vaak hoogwaardige eiwitbronnen zijn. Daarnaast maakt BEMEFA ieder jaar de oefening: welk percentage van de eiwitbronnen is afkomstig uit de EU? Voor 2011 bedraagt dit 48%. Met andere woorden, bijna de helft van alle eiwitten gebruikt in mengvoeders is afkomstig van binnen de EU. Daarvan wordt ongeveer één derde aangebracht door koolzaadschroot en –schilfer. De sector tracht het EU aandeel via verscheidene inspanningen te vermeerderen. Daarnaast streeft de sector naar het verduurzamen van de huidige eiwitbronnen. De [maatschappelijk verantwoorde soja](#) is daar een mooi voorbeeld van.

FIGUUR Eiwitbronnen uit EU in 2011 (=48% van totaal eiwit); % versus totaal eiwitbronnen EU

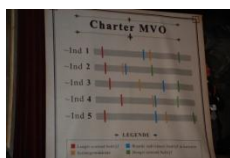
2.3.1.7 Samenwerking met Initiatief Duurzame Handel (IDH)

IDH, het Nederlandse Initiatief Duurzame Handel, helpt internationale handelsketens te verduurzamen. In november 2012 ondertekenden BEMEFA en IDH een overeenkomst om samen 4 duurzame sojaprojecten te “adopteren” in Argentinië en Brazilië. Met deze financiering willen beide partijen Argentijnse en Braziliaanse boeren helpen begeleiden en ondersteunen in hun traject voor de certificering van maatschappelijk verantwoorde soja. Deze overeenkomst bestrijkt ondersteuning aan 4 grote producenten(groepen) in de belangrijke productiegebieden in Brazilië en Argentinië:

- “Viluco” te Chaco (NW-Argentinië) ter waarde van 256.628 € omslaat 43.000 ha. Goed voor 129.000 T soja/jaar
- “Aliança da Terra” te Goiás (Centraal-Brazilië) ter waarde van 124.660 € omslaat 20.000 ha. Goed voor 60.000 T soja/jaar
- “Los Grobo/Ceagro” in de Mapito (NW-Brazilië) ter waarde van 138.000 € omslaat 68.000 ha. Goed voor 204.000 T soja/jaar
- “Fapcen” in de Mapito (NW-Brazilië) ter waarde van 540.000 € omslaat 90.000 ha. Goed voor 270.000 T soja/jaar

2.3.2 Charter Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Tijdens haar Algemene Vergadering in 2011 lanceerde BEMEFA het duurzaamheidscharter Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen, kortweg MVO. MVO is een toekomstgerichte manier van ondernemen die aandacht heeft voor de betrokkenheid van de onderneming in de samenleving. Het is een manier van ondernemen waarbij naast het optimaliseren van het bedrijfsrendement eveneens zorg wordt gedragen voor mens, milieu en maatschappij. BEMEFA werkte een MVO Barometer uit, die specifiek is voor de mengvoedersector. Gestart werd met 5 indicator-eisen:

- Gebruik van bijproducten (uit de voedings- en biobrandstoffenindustrie)
- Percentage lokale (Europese) eiwitten
- Aankoop van gecertificeerde maatschappelijk verantwoorde soja
- Investerings in opleidingen
- Uitstaande klantenkredieten

Bedoeling is van deze indicatoren te evalueren en verder uit te breiden. Met betrekking tot klantenkredieten besliste de Raad van Bestuur om een kader te creëren dat past binnen dit duurzaamheidstraject. Als einddoel wordt nagestreefd de wettelijke betalingstermijn te respecteren. De tijdslijn die daartoe gehanteerd wordt is 2011 – 2016. Geleidelijk aan moet dus het einddoel nagestreefd worden.

Termijn	Betalingswijze	Kredietlimiet	Maatregel	Bonus €/T) of %	Intrest (%/jaar)
< 3d	Domiciliëring			X	
< 15 d				X	
15d – 1 m				X	
1m – 2m			Rappel 1		X
2m – 3 m			Rappel 2		X
3m- 6 m			Aangetekende brief		X
> 6m			1) levering in vraag stellen 2) financiële instellingen contacteren 3) overleg 3 partijen - veehouder - mengvoederfabrikant - financiële instellingen		X
Maximum		Max. ifv afname en & betaalgedrag			

Alle informatie omtrent het charter MVO bevindt zich onder de rubriek [Milieu > Duurzaamheid > Duurzaamheidscharter](#) op onze website. Ook de manier van aanmelden kan daar teruggevonden worden.

2.3.3 Eco-efficiëntie

2.3.3.1 Carbon FootPrint (CFP)

De Carbon FootPrint (CFP) of CO₂-voetafdruk geeft de impact op de klimaatsverandering weer van een bepaald product, een bepaald bedrijf of een bepaalde activiteit. Het geeft het totaal aan broeikasgasemissies weer, die vrijkomen bij die activiteit, dat bedrijf of dat product, uitgedrukt in CO₂-equivalenten. Onder broeikasgassen wordt verstaan: koolstofdioxide (CO₂), methaan (CH₄) en distikstofoxide, ook lachgas genoemd (N₂O).

De **BEMEFA-werkgroep CFP** ontwikkelde, op basis van het BLONK protocol, een database voor de carbon footprint van verschillende grondstoffen. Bedoeling is dat internationaal, en minstens in Europa, toegewerkt wordt naar éénzelfde methodiek voor de carbon footprint berekeningen voor voeders en eindproducten en dat men zich daarbij gaat baseren op eenzelfde database. Daartoe neemt BEMEFA via FEFAC deel aan een globaal project dat op poten werd gezet door de **FAO** en verschillende internationale landbouwsectoren, zoals de dierlijke productie, de zuivelindustrie, de diervoederindustrie. Midden 2012 ging het project van start. Bedoeling is enerzijds het opzetten van een globale database voor de carbon footprint van zowel onverwerkte als bewerkte voedermiddelen, en het overeenkomen van een methodiek voor de carbon footprint berekening van voeders en eindproducten zoals bijvoorbeeld melk anderzijds.

Als tussenstap wordt verwezen naar de aanpak van **PDV** (Productschap DierVoeders in Nederland). PDV ontwikkelde samen met WUR en een brede stuurgroep een nuttige tool: een dynamisch rekenmodel voor de berekening van een "[FeedPrint](#)": de CFP van een voeder. Het programma laat ook toe de CFP van de ermee geproduceerde dierlijke producten te berekenen want een aantal wetenschappelijke verterings- en groei modellen zitten erin vervat (rundvlees, varken, pluimvee, eieren, kalfsvlees). Uiteraard zit in het model een databank ingebouwd; een deel van de data kan op heden niet door de gebruiker gewijzigd worden. Een ander deel zal openstaan voor invoer van eigen data. Wat afwijkend werd ingevuld ten opzichte van het standaardsysteem zou in een soort rapport kunnen worden gegoten, waarmee het bedrijf in kwestie dan haar beweringen qua carbon footprint kan staven. Bedoeling is dat dit project met zowel zijn methodiek als zijn data een belangrijke hoeksteen zal vormen voor het FAO-FEFAC, hierboven aangehaald. Het model lijkt flexibel in gebruik.

De **Hogeschool Gent**, geassocieerde faculteit toegepaste bio-ingenieurswetenschappen, zette een proef op om na te gaan hoe de milieu-impact van de varkenshouderij kan verlaagd worden door de optimalisatie van de voederproductie en -samenstelling. Vier scenario's werden vergeleken: 1) optimalisatie van de gewasproductie; 2) voeders op basis van EU eiwitgewassen; 3) maximaal gebruik van bijproducten; 4) beperken van het eiwitgehalte. Het laatste scenario bleek het duurzaamste te zijn. Dus niet de afkomst van de soja blijkt bijvoorbeeld maatgevend te zijn voor het duurzame karakter, maar wel het efficiënte gebruik van eiwitten: een hart onder de riem voor het laag-nutriëntenvoederconvenant.

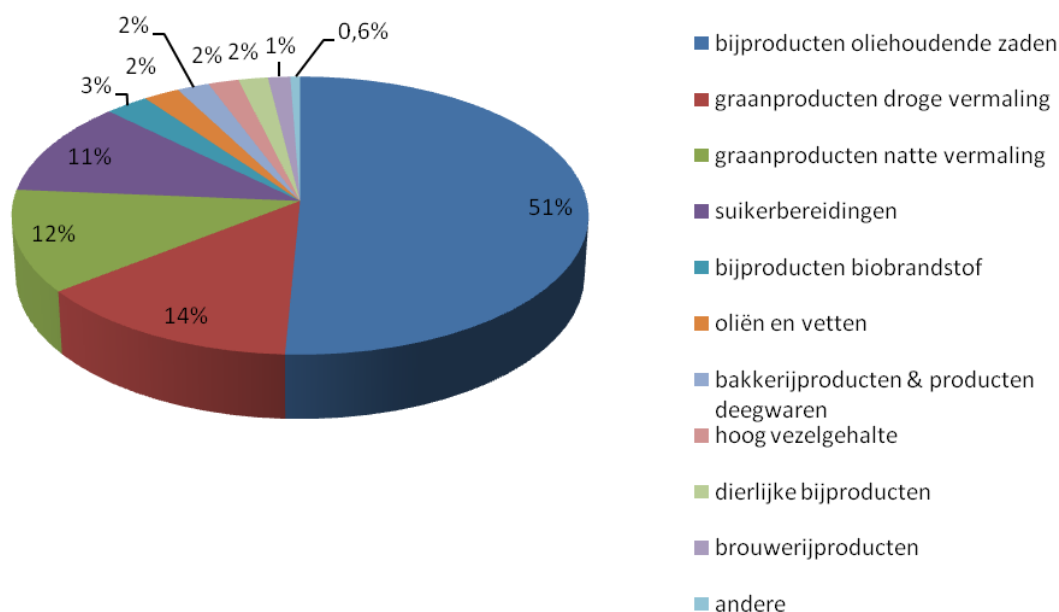

2.3.3.2 Eco-efficiëntie, meer dan enkel CFP

Eco-efficiëntie omvat echter meer dan alleen de inperking van de uitstoot van broeikasgassen. De carbon footprint maakt dan ook maar een deelaspect uit van het “eco-efficiëntiemodel”. Enkel streven naar een lagere carbon footprint kan extra druk (lees zelfs tegenstrijdigheid) leggen op andere aspecten zoals de watervoetafdruk, afvalproblematiek, ... Het is dan ook belangrijk het totaalbeeld te bekijken. Deze invulling wordt eveneens Europees aangepakt.

2.3.4 Valorisatie bijproducten

Sinds jaar en dag is één van de kerntaken van de mengvoedersector, naast het bewaken van de voedselveiligheid, het valoriseren van bijproducten uit andere industrieën. Uit de voedingsindustrie bijvoorbeeld en sinds enkele jaren eveneens uit de biobrandstoffenindustrie. In 2011 was van alle grondstoffen die de sector gebruikt 44% afkomstig van dergelijke bijproducten. De top drie wordt gevormd door bijproducten van de oliewinning uit oliehoudende zaden, bijproducten van de vermalen van granen en bijproducten uit de suikerindustrie. Respectievelijk nemen zij 51%, 26% en 11% in, uitgedrukt ten opzichte van het totaal tonnage gebruikte bijproducten. Naast sojaschroot wordt ook intensief gebruik gemaakt van koolzaad- en zonnepitschroot. Tarwekortmeel, tarwe- en maïsglutenfeed en maïsvoermeel zijn de meest gebruikte producten afkomstig van de vermalen van granen. Een andere belangrijke grondstof is bietpulp, afkomstig van de suikerraffinaderij, evenals vinasses en melasses. DDGS, *Dried Distillers Grains with Solubles*, en andere bijproducten van de biobrandstoffenindustrie kenden de laatste jaren een opgang. De mengvoedersector gebruikt eveneens producten afkomstig van bakkerijen en brouwerijen, denk maar aan koekjesmeel en moutkiemen.

FIGUUR Gebruik bijproducten 2011 in België (% t.o.v. totaal tonnage bijproducten)

2.3.5 Vlees van hier? Met plezier!

VLAM lanceerde in de herfst van 2011 een campagne waarin de Vlaming wordt aangespoord tot een duurzame consumptie van vlees. De consument wordt eveneens geïnformeerd over de verduurzaming van de veehouderij. De campagne draagt de titel “Vlees van hier? Met plezier!” De kernidee: “Verantwoord genieten van vlees van bij ons”. Elk van de 3 onderdelen wordt evenveel benadrukt: ‘verantwoord’, ‘genieten’ en ‘van bij ons’. In dit kader werd de term “FLEXIVOOR”

gelanceerd: iemand die kiest voor een gevarieerde voeding en vlees “flexibel” afwisselt met vis, vegetarische maaltijden, en andere alternatieven. De 2de campagnegolf van “Vlees van hier – Met plezier!” is in 2012 van start gegaan. De website www.vleesvanhier.be kreeg zowel inhoudelijk als lay-outmatig een update. Ook het item diervoeder komt aan bod, onder meer in het luik „Verantwoord”.

2.3.6 Ronde Tafel Landbouw en Klimaat

Met het oog op de uitwerking van een Vlaams Klimaat Mitigatie Plan ter reductie van de broeikasgassen in de niet-ETS sectoren (gebouwen, industrie, transport, landbouw) wordt nagegaan hoe de land- en tuinbouwsector kan bijdragen aan de Belgische doelstelling om globaal 15% minder broeikasgassen uit te stoten tegen 2020 in vergelijking met het jaar 2005. Eind 2011 werd in dit kader het startmoment van de Vlaamse Klimaatconferentie voor het middenveld georganiseerd door het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie. Voor de niet-ETS sectoren werden, met het oog op het behalen van de globale reductiedoelstelling in het kader van de Vlaamse klimaatconferentie, rondetafelconferenties georganiseerd. De rondetafelconferentie landbouw en klimaat werd opgesplitst in drie werkgroepen volgens de drie hoofdthema’s van de potentiële mitigatiemaatregelen, met name: 1) plantaardige productie en bodembeheer; 2) dierlijke productie en mestbeheer; 3) energie. In maart 2012 werd een terugkoppelingsmoment gehouden. Ondermeer het Platform Maatschappelijk Verantwoorde Diervoederstromen, de standaard mv-soja en het actieplan alternatieve eiwitbronnen van BEMEFA werden als positieve punten aangehaald.

2.3.7 Doelgroepenprogramma Vlaamse Voedingsnijverheid

Op 23/03/11 werd het tweede Doelgroepenprogramma Vlaamse Voedingsnijverheid (2011-2016) ondertekend door Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, Joke Schauvliege, de voorzitter van FEVIA-Vlaanderen, Jan Vander Stichele, en de directeur-generaal van UNIZO, Jan Sap.

In 2001 startte de Vlaamse overheid, in het kader van een sectoraal milieubeleid, het pilootproject ‘doelgroepenbeleid’ op. De voedingssector was vanaf het begin betrokken bij dat pilootproject. Het overleg binnen het pilootproject resulteerde in 2006 in het Doelgroepenprogramma Vlaamse Voedingsnijverheid, een samenwerkingsovereenkomst tussen de milieuoverheid en de voedingssector. Het eerste Doelgroepenprogramma startte in april 2006 en liep tot en met maart 2011. Na een grondige evaluatie werd in 2010 besloten om de samenwerking tussen de overheid en de sector voort te zetten in een tweede doelgroepenprogramma, dat zal lopen van april 2011 tot en met maart 2016. BEMEFA neemt hieraan deel als vertegenwoordiger van UNIZO. In het nieuwe Doelgroepenprogramma worden er voor een aantal milieuthema’s concrete afspraken gemaakt om de doelstellingen, waarvoor de overheid en de sector zich samen engageren, binnen een

vooropgestelde termijn van vijf jaar te behalen. Er wordt ingezet op innovatie, zowel voor de milieumaatregelen zelf als voor vormen van samenwerking en overleg tussen de overheid, de federaties en de bedrijven.

2.3.8 Haalbaarheidsstudie CO₂-, water- en afvalneutrale voedingssector tegen 2030

Het VLIMO, het officieel overlegorgaan tussen de cel Doelgroepenbeleid van LNE en de Vlaamse Voedingssector, heeft het VITO opdracht gegeven om in 2012 van start te gaan met een haalbaarheidsstudie voor een CO₂-, water- en afvalneutrale voedingssector tegen 2030. BEMEFA maakt deel uit van de stuurgroep van dit project. De andere leden van de stuurgroep zijn VLIMO-leden VMM, OVAM, LNE-doelgroepenbeleid, FEVIA, en Belgapom voor UNIZO.

Deze haalbaarheidsstudie werd via een eerste stuurgroepvergadering op gang getrokken. Eind april 2012 vond een eerste stakeholdervergadering plaats om samen met bedrijven te focussen op een eerste groot deelluik van de studie: CO₂-besparende maatregelen in de voedingssector (NACE 10 en 11, dus inclusief de veevoedersector). Ook bij het item afvalneutraliteit zijn we als mengvoedersector betrokken. 'Afal' voor de voedingssector kan immers een hoogwaardige grondstof zijn voor de diervoedersector (zie [hoger](#)).

2.3.9 Gevaarlijke Preparaten

De BEMEFA-werkgroep gevaarlijke preparaten werd in 2008 in het leven geroepen. Deze werkgroep behandelt de regelgeving omtrent de indeling, het kenmerken en de verpakking van gevaarlijke preparaten. Basis is de Europese Richtlijn 1999/45 en de Verordening 1272/2008. De werkgroep boog zich in eerste instantie over de classificatie en etikettering van de voormengsels ('preparaten') en het opstellen van veiligheidsinformatiebladen (MSDS) door de voormengselfabrikant. Juridische informatie toonde echter aan dat voormengsels niet vallen onder de wetgeving omtrent de classificatie, verpakking en etikettering van gevaarlijke preparaten. Begin 2013 volgde een uitspraak van de Raad van State in Nederland waar onze stelling bevestigd werd. Vele meng- en kernvoederfabrikanten kunnen een zucht van verlichting slaken!

Desalniettemin werd besloten een gezamenlijke strategie uit te werken om zo verantwoord mogelijk om te gaan ten aanzien van mens en omgeving (in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen). De database die hieruit vloeide, kan via info@bemefa.be bekomen worden.

2.4 Arbeidsveiligheid

De voorbije jaren werden meerdere documenten gepubliceerd in het kader van arbeidsveiligheid in de mengvoedersector. Dit gebeurde in samenwerking met de werkgroep Arbeidsveiligheid en met VEKMO als externe consultant. Met behulp van deze publicaties kan de mengvoederfabrikant zich in orde stellen met de vigerende wetgeving ter zake. Hij kan de documenten personaliseren en als gebruiksinstrument inlassen in zijn beleid. Twee publicaties kunnen bij BEMEFA [besteld](#) worden:

- Handboek arbeidsveiligheid voor de mengvoedersector
- Onthaalbrochure voor nieuwe werknemers in de mengvoedersector

Deze publicaties zullen op regelmatige tijdstippen worden geactualiseerd. Gezien de wetgeving voortdurend evolueert, dringen enkele kleine aanpassingen zich op. Deze staan in 2013 op de agenda. Voor meer info kan u terecht op onze website, rubriek [Arbeidsveiligheid](#).

2.5 Kwaliteit

2.5.1 Het BEMEFA lastenboek 'Plantaardig'

BEMEFA is beheerder van het lastenboek 'De productie en levering van plantaardig mengvoeder', kortweg het lastenboek 'Plantaardig'. Plantaardig mengvoeder betekent mengvoeder met beperkt gebruik van producten van dierlijke oorsprong en gerecycleerde vetten. Dit lastenboek kwam er op vraag van de distributie.

Deelname aan het lastenboek houdt een jaarlijkse audit in door een onafhankelijke certificatie-instelling (gecombineerde audit met de GMP-audit). De auditoren dienen een opleiding te ondergaan bij BEMEFA. De lijst met erkende auditoren wordt op de website gepubliceerd. Deelnemers aan het lastenboek krijgen jaarlijks een aantal analyses toebedeeld. De analyses worden sinds 2010 sectoraal gepland. Het betreft een pakket van analyses op 1) de aanwezigheid van diermeel en vismeel; 2) cholesterol en 3) polymere triglyceriden. Beheer van deze analyses verloopt via de website, analoog aan de analyses in het kader van het bemonsteringsplan.

Fabrikanten die rundveevoeders produceren in het kader van Meritus dienen geattesteerd te zijn voor het BEMEFA Lastenboek 'Plantaardig'. Een lijst van deze fabrikanten is ter beschikking op de website ([Kwaliteit > Kwaliteitssystemen > BEMEFA](#)).

2.5.2 Lastenboeken derden

BEMEFA zetelt in verscheidene Raden van Bestuur en adviesraden van systemen die eisen opleggen aan het voeder. Een overzicht:

- [Certus](#) is een kwaliteitslabel voor varkensvlees. Het beheer ligt in handen van de vzw BELPORK, waarvan BEMEFA het ondervoorzitterschap bekleedt. Met het oog op de uitwisselbaarheid met QS (Duits systeem - *Qualität und Sicherheit*) heeft het label in het verleden al meermaals zijn nut bewezen. Certus verwijst sinds 2011 in haar lastenboek naar het [BEMEFA lastenboek mv-soja](#). In 2013 zal het lastenboek een eis met betrekking tot gebruik van antibiotica opnemen.
- [Meritus](#) wordt beheerd door BELBEEF en staat voor kwaliteitsvol rundvlees. Ook dit label prijst de aankoop van [mv-soja](#) en eist eveneens deelname aan het [lastenboek Plantaardig](#) van BEMEFA. BEMEFA is lid van de adviesraad. Een zorgwekkende evolutie is dat Meritus te veel vereenzelvigd wordt met een welbepaalde distributieketen. Binnen het ketenoverleg is er intensief gewerkt aan een generiek lastenboek voor rundvlees dat gedragen wordt door de volledige keten (inclusief de drie grootste distributeurs – zie [verder](#)).
- [Belplume](#) is een kwaliteitslabel voor Braadkippen. BEMEFA maakt deel uit van de Raad van Bestuur en Algemene Vergadering. In verschillende adviescommissies en werkgroepen zetelen mengvoederfabrikanten.
- [IKM](#) staat voor Integrale Kwaliteitszorg Melk. Het lastenboek beschrijft meer dan honderd borgingspunten in vijf essentiële onderdelen van de melkproductiemethode: dierengezondheid, dierenwelzijn, melkwinning, reiniging en milieu zijn de vijf modules waarin bestaande reglementering onderschreven wordt en aangevuld met een aantal punten van goede landbouwpraktijk. In de adviesraad is BEMEFA vertegenwoordigd.

- [Codiplan](#) beheert de sectorgids voor de dierlijke productie. In het kader van de uitwisselbaarheid met het Duitse QS werd CodiplanPLUS uit gewerkt. [Vegaplan](#) op haar beurt beheert de sectorgids van de plantaardige productie: de IKKB standaard (Integraal Keten Kwaliteit Beheer). OVPG (Overlegplatform voor de Verwerking van en handel in Plantaardige Grondstoffen en producten) en het Agrofront (de 3 landbouworganisaties in ons land) liggen aan de basis. Codiplan en Vegaplan werken hoe langer hoe nauw samen.
- Kwaliteitsovereenkomst akkerbouwer: de afnemer (mengvoederfabrikant) zal procentueel meer volume moeten aankopen van IKKB-akkerbouwers om zo geleidelijk aan de stap te zetten.

BEMEFA heeft begin 2012 een overeenkomst gesloten met [KAT](#), het Duitse kwaliteitssysteem voor eieren. Afspraken werden gemaakt omtrent de auditfrequentie, het erkennen van certificatie-instellingen en het uitwisselen van resultaten van de bemonsteringsplannen. Leden kunnen meer details terugvinden op onze site onder [Kwaliteit > Kwaliteitssystemen > Internationaal](#).

2.6 Innovatie, Techniek & Onderzoek

2.6.1 FijnDoseerSysteem (FDS)

Met behulp van het FijnDoseerSysteem (FDS) kunnen gemedicineerde voormengsels in het voeder worden ingemengd bij de veehouder ter plaatse, in plaats van inmenging in de fabriek. Dit betekent een substantiële reductie van de versleping in de fabriek. BEMEFA leidt dit project in goede banen in samenwerking met de werkgroep FDS en Bascules Robbe. Ondertussen zijn 14 vrachtwagens uitgerust met een FDS. Zeven bedrijven zijn op heden betrokken. Bij de ondertekening van het convenant gemedicineerde voeders (zie [hoger](#) voor meer uitleg) gaven een viertal bedrijven aan in de toekomst eveneens gebruik te willen maken van een FDS voor de productie van gemedicineerde voeders.

In april 2012 vond een succesvolle demonstratie plaats en dit in aanwezigheid van het FAVV (Controle en Controlebeleid) en het VLIF (Vlaams LandbouwInvesteringsFonds). Daarna volgden nog 2 geslaagde velddemo's.

Een stand van zaken. Een nieuwe versie van de software is beschikbaar voor het doseren. Ook het vulstation voor de containers draait op aangepaste software. De uitwisseling van gegevens tussen vulstation en vrachtwagen werd verbeterd en werkt nu via USB of wifi. Deze aanpassingen werden gevalideerd met gunstige homogeniteitstesten. Tijdens Agriflanders begin 2013 werd de derde generatie fijndoseersystemen voorgesteld. Deze zal binnenkort grondig uitgetest worden.

2.6.2 Elektronisch Voorschrift

Het project elektronisch voorschrift betreft een proefproject dat in 2008 van start is gegaan, met goedkeuring van FAVV, FOD Volksgezondheid en FAGG (Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten). Doel is om de papieren voorschriften van de dierenarts, noodzakelijk

voor de productie van gemedicineerde voeders, te vervangen door een digitaal systeem. Partner hier is RealDolmen.

Eind 2012 werd de gewijzigde [wetgeving](#) in dit kader gepubliceerd. Organisaties kunnen zich aanmelden als dienstleverancier in het kader van deze reglementering. BEMEFA heeft beslist zich aan te melden. Daarvoor zijn een drietal wijzigingen op softwaregebied in uitvoering: 1) de unieke nummering van de voorschriften dient vooraf gegaan te worden door de letter 'E'; 2) datum en tijdsregistratie dient te worden ingebouwd; 3) de mogelijkheid dient toegevoegd te worden om overzichten te produceren.

Momenteel wordt de toepassing aangeboden via PDA en laptop. Er werd het voorbije jaar eveneens gepolst naar de mogelijkheden en interesse om het elektronisch voorschrift aan te bieden via smartphone en/of tablet. De eerste gesprekken zijn achter de rug. Een offerte is in de maak.

Momenteel maken 17 dierenartsen actief gebruik van de applicatie. Zes fabrikanten zijn in het project betrokken.

2.6.3 Feed Design Lab

Eind 2011 hebben de Founding Fathers van het Feed Design Lab de Stichting Open Innovation Center Feed Design Lab opgericht. Hiermee werd de eerste stap gezet in het realiseren van het Feed Design Lab (FDL) in Greenport Venlo. Het FDL is een onafhankelijk innovatiecentrum in de dierlijke keten: van plantaardig tot dierlijk eiwit. Het bestuur van de Stichting benoemde begin 2012 Yvan Dejaegher, directeur-generaal van BEMEFA, als onafhankelijk voorzitter van het Stichtingsbestuur. Meer informatie vindt u op www.feedsdesignlab.nl

Het FDL focust op drie kernactiviteiten:

- De ontwikkeling van een *Living Lab*, een proeffabriek met de modernste technologie voor de productie van diervoeders. Hiermee wordt de mogelijkheid geboden aan de sector om nieuwe technologieën uit te werken, nieuwe grondstoffen te valoriseren,...
- Het opzetten van een *Trainingscenter*. Iedereen in de sector ondervindt de noodzaak om degelijke opleidingen aan te bieden, op alle niveaus.
- De ontwikkeling van een *Community* waarbinnen bedrijfsleven in de keten (grondstoffen&ingrediënten, diervoeders, pet- & wild-food, technologiebedrijven), overheid, onderwijs, kennisinstellingen en onderzoek samengebracht worden en kennis kunnen delen. De ontwikkeling van een duurzame dierlijke eiwitketen in 2020 is een van de topics die aan bod komen. De *FDL Community voor Young Feed Professionals* ging in 2012 uit de startblokken. Dit team van enthousiaste *Young Feed Pro's* bestaat uit een drietal professionals die zich bereid hebben verklaard aan de kar te trekken en samen met FDL de uitdaging aan te gaan met als doel een innovatief en uitdagend netwerk van *Young Feed Professionals* op te richten.

Op 27 februari 2013 werd voor een 2de maal een eiwitsymposium georganiseerd te Venray in Nederland. FDL verzorgde de organisatie. Vier gastsprekers kwamen hun visie delen over het belang van eiwitten bij topprestaties.

2.6.4 Projecten

2.6.4.1 FEED , Diervoeder voor de 21ste eeuw

BEMEFA startte op 1 februari 2009 met het project 'Diervoeder voor de 21ste eeuw - FEED ', een IWT (Vlaams agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie) -project met een looptijd van 4 jaar. Begin 2013 werd het project succesvol beëindigd. De doelgroep, KMO's uit het Vlaamse mengvoederlandschap, werden vertegenwoordigd door de Gebruikersgroep en waren present en actief in een tiental werkgroepen. De activiteiten kaderden ondermeer in volgende thema's: reductie van salmonella in landbouwhuisdieren, versleping in de mengvoederfabriek, stofexplosie, ...

Samenstellen en begeleiden van werkgroepen, informatieverstrekking via nieuwsbrief, website of andere media en identificeren en verder uitwerken van innovatie-opportunities vormden de rode draad doorheen het FEED verhaal. We wensen alle deelnemende fabrikanten te bedanken voor hun inzet.

2.6.4.2 EUFETEC

Tal van uitdagingen waar onze sector voor staat, zijn gelijklopend in verschillende Europese lidstaten en bovendien onderworpen aan een Europese regelgeving: milieu, maatschappelijke verantwoordelijkheid, voedsel- en voederveiligheid, kwaliteit van dierlijke eindproducten, stofexplosie, arbeidsveiligheid,... EUFETEC heeft dan ook tot doel de krachten te bundelen om deze uitdagingen het hoofd te bieden. Daartoe wordt gefocust op volgend drieluik: 1) Europees onderzoek op gemeenschappelijke thema's; 2) uitwerken van praktische richtlijnen op basis van de resultaten van dit onderzoek; 3) implementatie van die praktische richtlijnen in KMO's.

Begin 2013 werd het EUFETEC *Vision and the Strategic Research & Innovation document* (kort Vision & SRIA) gepubliceerd. Dit document benadrukt de belangrijkste rol van diervoeding samen met genetica en diergezondheid om de 3 belangrijkste uitdagingen van de Europese veevoedersector aan te pakken voor de komende 20 jaar. Meer in het [persbericht](#) van EUFETEC en op de website <http://www.eufetec.eu/>.

2.6.4.3 TECHEESE

Het project TECHEESE liep in 2012 verder. In dit project worden partners verenigt van 5 Europese landen (Spanje, Roemenië, Italië, Denemarken en België). Doel is de productiviteit van schapenkaas te verbeteren door de beperking van de verliezen veroorzaakt door ongewenste organismen. Verschillende kruiden in het schapenvoeder werden reeds uitgetest en hun uitwerking op de constitutie van de schapenkaas werd onderzocht. De resultaten zijn hoopgevend. De site <http://techeese.eu/> verzamelt alle informatie.

2.6.4.4 SALSA

Het project SALSA, dat uitgaat van de Universiteit van Bologna en steunt op Europese financiering, wil zoveel mogelijk grondstoffen, die vanuit Latijns-Amerika in Europa worden ingevoerd, laten voldoen aan duurzaamheidscriteria. Op 1 mei 2011 ging het project officieel van start. BEMEFA neemt een coördinerende rol op zich. Nadruk bij de inbreng van BEMEFA ligt uiteraard op de *feed* (diervoeders) en op de opgedane ervaring in het sojadossier. Meer info op de site www.salsaproject.eu.

Begin 2013 werd een internationaal netwerk event rond duurzame soja en rundvlees georganiseerd, waar vertegenwoordigers uit Latijns-Amerika en Europa mochten verwelkomd worden. De gesprekken tussen de verschillende deelnemers bracht de verscheidene visies over duurzaamheid bijeen. Daarnaast werden de onderzoeksprojecten rond duurzame soja en rundvlees voorgesteld die in verscheidene universiteiten van Europa en Latijns-Amerika worden uitgevoerd. Er werd eveneens getracht de visie van de consument en van de producent bij elkaar te brengen en aan elkaar te linken.

2.7 Communicatie

2.7.1 www.bemefa.be

In totaal kende onze website www.bemefa.be 31.683 bezoekers in 2012, of anders gezegd gemiddeld 2.640 bezoekers per maand. De top 5 van de meest bezochte pagina's in 2012 was goed voor 26.723 bezoeken en omvat volgende pagina's:

- [Aanvragen analyses](#)
- [Raad van Bestuur](#)
- [Wetgeving](#)
- [Nieuws & actualiteit](#)
- [Ledenlijst](#)

In 2013 wordt gewerkt aan een totaal nieuw concept voor de website. We hopen begin 2014 het resultaat aan u te mogen voorstellen.

2.7.2 Publicaties

2.7.2.1 *Beme.Flash*

BEMEFA tracht haar leden continue op de hoogte te houden. In 2012 resulteerde dit ondermeer in 51 edities van de nieuwsbrief Beme.Flash. Een overzicht van de vergaderingen, de wijzigingen in wetgeving, interessante weetjes, publicaties op onze site, Fefac-nieuwtjes,... worden overzichtelijk opgelijst en vallen via mail in de bus bij onze (steunende) leden. Dit wordt nog steeds met groot enthousiasme onthaald. Te samen met de opsmukbeurt van de website, zal ook de nieuwsbrief een facelift ondergaan.

2.7.2.2 *Enquêtes*

Aan de leden van BEMEFA wordt regelmatig medewerking gevraagd om gegevens te verstrekken. Alvorens tot actie over te gaan wenst de federatie immers *facts & figures* te verzamelen. Daartoe worden jaarlijks verschillende enquêtes uit geschreven. Via deze weg willen we de respondenten nogmaals hartelijk danken voor de medewerking. Deze input is van ontzettend groot belang.

Een overzicht van de enquêtes in 2012 – begin 2013:

- Gebruik gemedicineerde voormengsels en productie gemedicineerde voeders
- Export gemedicineerde voeders
- Prijsvorming levende varkens
- Preventieplan verpakkingen 2010-2013
- Convenant staalname OCI's
- Staalname in kader van bemonsteringsplan coccidiostatica
- Mengvoeders bestemd voor rundvee onder het Meritus-label

2.7.2.3 *Persberichten en verklaringen*

Een overzicht van de **persberichten** door BEMEFA uitgegeven in de loop van 2012 – begin 2013:

- 29/01/2013 Persbericht Ketenoverleg - Creatie van een index om de rendabiliteit van de Belgische rundvleesketen te herstellen
- 14/01/2013 Réduction des émissions d'azote et de phosphates dans l'environnement par le biais d'une alimentation animale adaptée!
- 14/11/2012 BEMEFA en IDH begeleiden sojaboeren in Zuid-Amerika naar duurzaamheid
- 05/09/2012 Belgische Mengvoedersector ontvangt certificaat voor aankoop van 250 000 T mv-soja
- 13/06/2012 Mengvoedersector heeft fors geïnvesteerd in beheersing van versleping!
- 30/05/2012 BEMEFA treedt toe tot de Belgische Alliantie voor Duurzame Palmolie
- 27/04/2012 Luc Seuryneck verkozen tot voorzitter Belgische mengvoederfederatie
- 27/04/2012 Antibioticagebruik in de mengvoederindustrie. De mengvoedersector geeft een sterk signaal!
- 12/03/2012 BEMEFA en Scholt Energy Control: energieke samenwerking
- 23/02/2012 Carbon footprint: De Belgische mengvoedersector op weg naar een internationaal gedragen standaard voor diervoeders
- 30/01/2012 Yvan Dejaegher benoemd als onafhankelijk voorzitter Stichtingsbestuur Stichting Open Innovation Center Feed Design Lab

Verklaringen zijn een ander middel om het standpunt van de federatie mee te delen. 'Monitoring van dioxines in diervoeder' en 'Nieuwe bevruchtingsvoorwaarden' maakten het onderwerp uit van een verklaring de voorbije jaren. Ook 'GGO en maïs' en 'Aflatoxine in maïs' kwamen recent aan bod.

2.7.2.4 *(Technische) publicaties en software*

BEMEFA besteedt hoe langer hoe meer tijd (en geld) in de **informatica** achter bepaalde onderwerpen. De webapplicatie GEX in het kader van stofexplosie is hiervan een uitstekend voorbeeld. Daarnaast werd het elektronisch voorschrift beschikbaar gesteld in laptoptoeepassing, en worden eveneens de horisonten van smartphone en tablet verkend. Het fijndoseersysteem mag in dit opzicht uiteraard niet vergeten worden. De bemonsteringsplannen van BEMEFA werden verder geïnformatiseerd. Ook aan de gebruiksvriendelijkheid wordt sterk gewerkt.

Volgende **technische publicaties** werden in 2012 – begin 2023 tot stand gebracht

- Voortgangsrapport(en) en eindrapport FEED project
- Convenant en actieplan gemedicineerde voeders
- Uitbreiding duurzaamheidscharter
- De studie en handleiding stofexplosie werden volledig vertaald naar het Frans
- Database Carbon FootPrint

2.7.2.5 Statistieken en prijzen

Nog steeds publiceert BEMEFA haar maandelijkse verkoopsstatistieken, alsook een maandelijkse evolutie van de grondstoffen- en mengvoederprijzen. BEMEFA tracht hier zo kort mogelijk op de bal te spelen.

2.7.2.6 Fact Sheets

Kort en bondig trachten we te zijn in Fact Sheets. Allerlei onderwerpen kunnen aan bod komen: antimicrobiële middelen, GGO, aflatoxine, ...

2.7.2.7 Wetgeving

Wekelijks ontvangen de BEMEFA-leden, alsook de volwaardige steunende leden, via de Beme.Flash een overzicht van de wijzigingen in de [diervoederwetgeving](#). Ook niet-leden-abonnees worden op de hoogte gehouden. Geïnteresseerden kunnen zich via info@bemefa.be inschrijven.

BEMEFA probeert in de mate van het mogelijke een vinger aan de pols te houden wat betreft wetgeving. Zo is BEMEFA ondermeer vertegenwoordigd in de werkgroep Diervoeders van FAVV-FOD, waar ontwerpwetgeving in detail wordt besproken. Ook via haar Europese federatie wordt BEMEFA op de hoogte gehouden van op stapel staande wijzigingen. Uiteraard wordt steeds teruggekoppeld naar de werkvloer om de uitvoerbaarheid te toetsen.

2.7.2.8 Bevrachtingsvoorwaarden

BEMEFA, KVBM, Imexgra en Synagra hebben begin 2012 bevrachtingsvoorwaarden opgesteld: condities voor binnenbevrachtingen met betrekking tot melden, ligtijd, vergoedingen voor overliggeld, extra overliggeld, vergoedingen voor prestaties bij nacht voor laden of lossen, voor prestaties op zon- en feestdagen alsook voor verhaalvergoedingen. Deze voorwaarden kwamen er als gevolg van een wijziging in de wetgeving over de binnenvaart. De nieuwe wetgeving had zeer grote prijsstijgingen tot gevolg van de binnenvaart. Daarom werd beslist om gebruik te maken van de mogelijkheid in de wet: als je een bilaterale overeenkomst sluit dan hoef je niet terug te vallen op de wettelijke tarieven.

2.7.3 Crisiscommunicatie

In de loop van 2012, begin 2013 mocht de crisiscel van BEMEFA (jammer genoeg) een aantal keer uitrukken. Leveringen van gecontamineerde grondstoffen maakten dat de sector noodgedwongen haar crisisdraaiboek moest boven halen. Positieve zijde van de medaille: de draaiboeken werden getest en goed bevonden. Immers, de sector heeft reeds vele jaren ontzettende inspanningen geleverd in autocontrole, monitoring en traceerbaarheid. Dat werpt zijn vruchten af. We zullen er dan ook alles aan doen om dit niet zomaar onderuit te laten halen door anderen, die het iets minder nauw nemen met de voedselveiligheidsregels.

Wat doe je nadat je bericht krijgt dat zo een 53.000 ton maïs, gecontamineerd met aflatoxine, in België werd ingevoerd en deels werd uitgeleverd naar verschillende mengvoederfabrikanten? Welke

acties onderneem je als blijkt dat een levering van natuurlijk vitamine E uit China verontreinigd blijkt te zijn met dioxines? Of nog, hoe reageer je wanneer pikblokken voor duiven een te hoog gehalte dioxine blijken te bezitten? Of wanneer sojabonen een overschrijding vertonen van de norm op pirimiphos methyl?

Snel en kordaat reageren is de boodschap! Informatie inwinnen, trachten een goed beeld te krijgen van de situatie, je leden informeren, de betrokken leden met raad en daad bij staan, traceerbaarheidsoefeningen uitvoeren, overleg plegen met het Voedselagentschap, de pers te woord staan, juridisch advies inwinnen, overleg plegen met de leveranciers, je afnemers van de nodige uitleg voorzien, andere schakels van de keten informeren en een gemeenschappelijke strategie uitwerken, ...

2.7.4 Vergaderingen

2.7.4.1 Algemene Vergadering

De laatste donderdag van april dient u steevast in uw agenda aan te kruisen. Tenminste indien u erbij wil zijn op het jaarlijkse evenement georganiseerd door BEMEFA ter ere van haar Algemene Vergadering. We proberen ieder jaar origineel uit de hoek te komen. De editie in 2012 was in dit opzicht zeer geslaagd: een oude priorij als locatie; een walking dinner vol met gedifferentieerde producten, aangeboden door verschillende leden van BEMEFA en volledig passend in het thema differentiatie en diversificatie.

De avond werd klassiek geopend met de Statutaire Algemene Vergadering, enkel toegankelijk voor de leden. Het jaarverslag werd er doorlopen en goedgekeurd. Net als vorig jaar gebeurde dit onder interviewvorm met de verschillende technische medewerkers. Na lezing van het financieel verslag en goedkeuring van balans en begroting, volgde décharge aan bestuurders en commissaris. Tijdens de korte Raad van Bestuur die volgde op de statutaire Algemene Vergadering werd de heer Luc Seurnyck (Voeders Seurnyck nv) tot voorzitter verkozen van BEMEFA, in opvolging van de heren Frank Decadt (Voeders Decadt nv) en Flor Joosen (Joosen-Luyckx nv). Wie de sfeer (nogmaals) wil opsnuiven verwijzen we naar onze [site](#).

2.7.4.2 Ledenvergaderingen

Jaarlijks nodigt BEMEFA bij het begin van het jaar haar leden uit voor een uiteenzetting. De activiteiten worden in detail toegelicht. Er is volop ruimte voor vragen en suggesties. Het moet gezegd, de Franse editie is veel interactiever dan de Nederlandstalige tegenhanger. Komt dit door de grootte van de groep aanwezigen (15 aanwezigen versus een 80-tal)? Iets om over na te denken. Misschien dringt een andere aanpak zich op. Onder [leden\(administratie\) > ledenvergaderingen](#) kunnen de documenten geconsulteerd worden die tijdens de jaarlijkse ledenvergadering besproken werden.

2.7.5 Opleidingen

2.7.5.1 Onze (steunende) leden in opleiding

Meerdere opleidingen en begeleidingssessies werden aangeboden in het kader van de geactualiseerde studie “**Sectorale risicoanalyse stofexplosies in mengvoederbedrijven**” (extern risico). Een eerste opleiding werd steeds gevolgd door enkele groepssessies, waar individuele bedrijven, in aanwezigheid van BEMEFA en de erkend deskundige van ERM, hun specifieke gevallen uit de doeken deden. Begeleiding werd en wordt voorzien door BEMEFA tot het indienen van de studie bij LNE. Bedrijven kunnen hun interesse steeds kenbaar maken via info@bemefa.be. Ook in de toekomst zullen nog dergelijke opleidingen volgen.

In juni 2012 vonden 2 opleidingen **stofexplosie veiligheidsdocument** plaats, één voor gevorderden en één voor niet-gevorderden. De organisatie verliep via IPV.

Een themadag **carbon footprint** werd in samenwerking met Hogeschool Gent georganiseerd in de loop van juni 2012.

Een tweedaagse opleiding voor **starters in de mengvoederindustrie** maakte in 2012 het lijstje compleet. Ook deze opleiding verliep via IPV en in samenwerking met Hogeschool Gent.

2.7.5.2 Opleidingen voor derden

BEMEFA organiseerde eveneens een **opleiding stofexplosie extern risico** voor de medewerkers van LNE. Tien aanwezigen uit West- en Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant, Antwerpen en vanuit het Brusselse hoofdbestuur woonden de opleiding bij. De afgesproken werkwijze met LNE West-Vlaanderen werd toegelicht en BEMEFA stelde de andere provincies een gelijkaardige aanpak voor.

Ook de leden van KVBM wordt de mogelijkheid gegeven deel te nemen aan de opleiding extern risico ten gevolge van stofexplosie. Ook in die sector is de interesse groot.

In het kader van de overeenkomst met [KAT](#) organiseerde BEMEFA, uiteraard in samenwerking met KAT, een opleiding voor de auditoren van de certificatie-instellingen. Enkel wie de opleiding gevolgd heeft mag immers certificaten uitschrijven.

Meerdere sessies vonden plaats in 2012 van de opleiding ‘*Better training for safer food / feed*’ voor **controleurs van de verschillende EU-landen**, in het kader van autocontrole, HACCP, traceerbaarheid, diervoeder, ... Deze vonden plaats bij de firma's Alia2 en Dumoulin. In 2009, 2010 en 2011 had BEMEFA ook al dergelijke opleidingen georganiseerd. We wensen de medewerkers van alle bedrijven nogmaals te bedanken voor hun medewerking en wensen hen proficiat met de meer dan geslaagde afloop. Ook in 2013 zullen er analoge opleidingen volgen.

2.7.6 Evenementen en bezoeken

Enkele van de evenementen en bezoeken die vorig jaar plaatsvonden:

- Symposium ‘Naar de kern’ – november 2012: organisatie van het vakblad De Molenaar en BEMEFA, gevolgd door de uitreiking van De Molenaar Award 2012. De heer Patrick Vanden

Avenne, voorzitter van de Europese mengvoederfederatie en oud-voorzitter van BEMEFA, mocht in aanwezigheid van ruim 100 genodigden de award in ontvangst nemen

- 🌱 Interview met de kersvers verkozen voorzitter Luc Seurnyck en Yvan Dejaegher op BoerensteBuiten
- 🌱 Er werd medewerking verleend aan verschillende RTBF reportages: GGO, aflatoxine contaminatie in maïs
- 🌱 Demo's rond het fijndoseersysteem, waarover [eerder](#) in dit jaarverslag meer uitleg
- 🌱 De voorzitter, Luc Seurnyck, en Directeur-Generaal, Yvan Dejaegher, brachten verschillende leden een uitgebreid bezoek. Bedoeling is van de banden aan te halen met de leden en vooral een duidelijk beeld te krijgen van wat leeft. Een tijdsrovende maar zeer interessante bezigheid
- 🌱 Ook op opendeurdagen, of in het kader van specifieke projecten (waaronder stofexplosie), brengen de medewerkers van BEMEFA de leden een bezoekje

We wensen alle leden hartelijk te bedanken voor de openheid die ze hanteren en het organisatietalent dat ze aan de dag leggen.

2.7.7 Ketenoverleg

Het ketenoverleg bestaat uit de verschillende schakels van de agro-voedingsketen: Boerenbond, FWA, ABS, BEMEFA, Fevia, Comeos, Unizo, UCM.

Hieronder een overzicht van de werkgroepen en hun realisaties:

1. Generiek Lastenboek Rundvlees

In 2011 - 2012 werd naarstig gewerkt aan het generiek lastenboek Rundvlees. Uiteindelijk werd dit lastenboek door alle partners goedgekeurd. De distributie krijgt nog de gelegenheid zich met bijkomende eisen te profileren, maar het is het centraal beheerssysteem dat zal bepalen hoe er gecontroleerd en gecertificeerd wordt! Dergelijk generiek lastenboek betekent voor de vleesveehouders een flinke kostenbesparing. Een bemonsteringsplan werd eveneens uitgewerkt en goedgekeurd door het FAVV. Momenteel worden de laatste praktische modaliteiten uitgewerkt. Bedoeling is van start te gaan in juni 2013. Zowel het lastenboek als het bemonsteringsplan worden door Codiplan beheerd.

2. Gedragscode voor goede handelspraktijken

Het doel van deze werkgroep is de samenwerking in de hele keten te verbeteren en goede partnerschapsrelaties te stimuleren. Dit overleg heeft ondermeer geleid tot 'de gedragscode voor faire relaties tussen aanbieders en kopers in de agro-voedingsketen'. In 2010 werd deze gedragscode door vertegenwoordigers van de belangrijkste operatoren ondertekend, inclusief BEMEFA. In de loop van 2011 werden 'codes van goede praktijken' toegevoegd. Individuele fabrikanten kunnen de gedragscode nog steeds ondertekenen. Meer info op onze site, rubriek [Markt/Prijzen](#).

3. Duurzaamheid

In 2011 werd de werkgroep duurzaamheid opgestart. Eerste taak is een inventarisatie van de bestaande standaarden. Ook hier wenst men te komen tot één gemeenschappelijke

standaard. Op heden worden een 8-tal projecten naar voren geschoven (ondermeer rond het geneesmiddelengebruik); de helft hiervan zal ook effectief worden uitgewerkt. Financiering door de Vlaamse Overheid wordt voorzien. Er zal ook sterk op de communicatie worden ingezet.

4. Algemeen wettelijk kader voor Inter Professionele Akkoorden (IPA's)

Een analyse wordt gemaakt van de verschillende bestaande types van contracten. Doel is een inventaris samen te stellen van potentiële punten die in een IPA thuishoren: receptievoorwaarden, kwaliteit, productievoorwaarden, betalingstermijn, leveringsvoorwaarden, afspraken in geval van overschot productie en beroepsmogelijkheden.

Daarnaast kwam het ketenoverleg ook samen in het kader van de **paardenvleesproblematiek** begin 2013. Op initiatief van de **Werkgroep Runderen** werd een **akkoord** ontwikkeld waarbij alle betrokken partijen zich ertoe verbinden commerciële onderhandelingen op te starten over de verkoopsvoorwaarden van rundvlees wanneer de index van de vereenvoudigde brutomarge (de verhouding tussen de index van de verkoopprijs van runderen en de index van de diervoeders voor runderen) afwijkt van een normale marge. Het komt er met andere woorden op neer dat indien er een stijging of daling met meer dan 10% is ten opzichte van de referentie brutomarge, de onderhandelingen worden opgestart.

2.8 Overkoepelend

2.8.1 Export

U heeft al [hoger in dit jaarverslag](#) kunnen vernemen dat BEMEFA sinds 2010 ook een bemonsteringsplan heeft voor de export naar derde landen. Momenteel zit daarin de export vervat naar de Douane-Unie (Russische Federatie, Kazachtstan en Wit-Rusland) van diervoeders en toevoegingsmiddelen van dierlijke oorsprong. Begin 2013 werd ook voor de export van diervoeders naar Macedonië een plan uitgewerkt.

Met haar werkgroep Export heeft BEMEFA zeer regelmatig overleg met het FAVV. Tekortkomingen, problemen, .. worden er aangekaart. Heel wat informatie omtrent export wordt door BEMEFA aan haar leden ter beschikking gesteld via de nieuwsbrief en website.

2.8.2 Verzekeringen

Een polis productenaansprakelijkheid en recall werd onderhandeld met Chartis & Vanbreda Risk & Benefits. Het gaat om een federatiepolis: dat wil zeggen dat enkel leden van BEMEFA deze polis kunnen afsluiten.

Momenteel wordt een offerte aangevraagd om een vergelijkende studie van de bestaande polissen uit te voeren.

BEMEFA publiceert op haar website een overzicht van de fabrikanten die een dergelijke verzekering hebben afgesloten. Dit gebeurde op vraag van de zuivelindustrie. We vragen de leden met aandrang ons de nodige informatie te bezorgen zodat we de lijst up to date kunnen houden.

2.8.3 Wetgeving

Hoger werd reeds aangehaald dat BEMEFA op haar website een overzicht publiceert van de diervoederwetgeving, zowel Europees als nationaal. De voornaamste wijzigingen in wetgeving in de loop van 2012 – begin 2013 worden hieronder beknopt weergegeven.

Belgische wetgeving

- Het KB van 15/04/2005 werd opgeheven door het [KB van 03/08/2012](#) betreffende de erkenning van de laboratoria die analyses uitvoeren in verband met de veiligheid van de voedselketen
- Het [KB van 20/12/2012](#) tot wijziging van het KB van 21/12/2006 tot vaststelling van de voorwaarden voor de bereiding, het in de handel brengen en het gebruik van gemedicineerde voeders. Behalve de actualisering van de etiketteringsbepalingen heeft dit besluit betrekking op het elektronisch voorschrift voor gemedicineerde voeders.

Europese wetgeving

- Dioxines en dioxineachtige PCB's:
 - Op 16/09/2012 is Verordening (EU) nr. [225/2012](#) aangaande monitoring op dioxines en dioxineachtige PCB's op oliën, vetten en afgeleide producten in werking getreden

- BEMEFA werkte een [stroomschema](#) uit rond de implementatie van deze monitoring
- Normen en richtwaarden voor dioxines en dioxineachtige PCB's + Europese normen voor PCB's werden gepubliceerd:
 - Verordening (EU) nr. [277/2012](#)
 - Verordening (EU) nr. [278/2012](#)

 Nieuwe catalogus voedermiddelen: Verordening (EU) nr. [68/2013](#)

 Diermeel:

- Verordening (EU) Nr. [21/2013](#): herziening microscopische methode en introductie van PCR voor officiële controles
- Verordening (EU) Nr. [56/2013](#): toelating van verwerkte dierlijke eiwitten van niet-herkauwers voor aquacultuurdieren

2.9 BEMEFA actief in...

Graag geven we een overzicht van de werkgroepen, Raden van Bestuur, adviesraden,... waar BEMEFA in zetelt. De meeste van deze activiteiten werden eerder in dit jaarverslag reeds behandeld.

2.9.1 BEMEFA werkgroepen

In het eerste hoofdstuk hadden we het al over de enorme toegevoegde waarde van de inbreng van de leden van de werkgroepen. Nogmaals een overzicht: WG Arbeidsveiligheid, WG Braadkippen, WG Carbon Footprint, WG Elektronisch voorschrift, WG Etikettering, WG Export, WG Fijndoseersysteem, WG Gemedicineerde voeders, WG HACCP, WG Mest, WG Milieu, WG Stofexplosie,...

2.9.2 Werkgroepen extern

BEMEFA neemt deel aan verschillende externe werkgroepen. Het [ketenoverleg](#) kwam reeds uitgebreid aan bod, alsook de 4 werkgroepen: IPA, duurzaamheid, gedragscode goede handelspraktijken, (generiek lastenboek) rundvlees. Ook in de werkgroepen van [AMCRA](#) is BEMEFA sterk vertegenwoordigd (ZnO, varkens en pluimvee, datacollectie, communicatie). De federatie neemt actief deel in de WG Pluimvee, Varkens en Diervoeders van FAVV / FOD. Tot slot verdient **FEFAC** zeker een vermelding. Onze Europese federatie heeft sinds 2010 een Belgische voorzitter, namelijk oud-BEMEFA-voorzitter Patrick Vanden Avenne. BEMEFA zetelt in de Raad van Bestuur alsook in talrijke werkgroepen van de Europese mengvoederfederatie: EFMC (*European Feed Manufacturers' Guide*), *Sustainability*, Technische werkgroep Reglementering / Industriële Productie, *Task Force Benchmarking*, Premix, Communicatie, ... *Ad hoc* worden in functie van de actualiteit eveneens werkgroepen samen geroepen. In 2012 bijvoorbeeld in het kader van de aflatoxinecontaminatie.

2.9.3 Raden

BEMEFA zetelt in de Raad van Bestuur van AMCRA, FEFAC, VEPEK, BELPORK, SYNAGRA, OVOCOM, VCM, SALV, VEGAPLAN,... Het is belangrijk de vinger aan de pols te houden. In de adviesraad van IKM heeft BEMEFA eveneens een zitje, net als in die van BELBEEF, BELPORK, BELPLUME,...

2.9.4 Andere samenwerkingsvormen

BEMEFA neemt het secretariaat waar van de Maaldersvereniging. Ook het secretariaat van de Koninklijke Vereniging van Belgische Maalders (KVBM) is gehuisvest in onze lokalen. De heer Erik Hoeven neemt de functie van secretaris waar.

